

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
 épület
 Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
 legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.
 Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
 Széchenyi-utca 1085. szám
 Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
 egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
 NÉPTANÍTÓKNAK,
 ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmu. katársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

A jegyzők önkéntes adója.

Adónak irtuk, mert ez, még pedig meglehetősen, sőt tulon tul nagy. A községi és körjegyzők legujabb nyugdíjalap hozzájárulásáról van szó. De tartunk sorrendet. Egy terjedelmes, ritka lelkiismeretes gondossággal összeállított munkát fekszik előttünk. *Klimes Antal*, Hőgyész község érdemes jegyzője hónapokon keresztül a legnagyobb odaadással dolgozott rajta, hogy a jegyzői nyugdíjalap új alapra fektetésének függőben levő nagy kérdése valahára rendeztessék. Az új nyugdíj-szabályzat s a jegyzői illetmények állami kiegészítése ugyanis a nyugdíj alaphoz való hozzájárulásnak újabb pontos megállapítását tette szükségessé. még pedig — *visszamenőleg*. Ez az egy szó is elég a munkát nagyságának kétségtelen beigazolására. Nagy önmegtadadás, a jegyzői nyugdíjalap ügye iránt való meleg érdeklődés, igazi kartársi szeretet, a közel 200 jegyzői család jövője felett való aggodás, mondhatni tépelődő gond adhatott erőt, kitartást ennek a melegszívű embernek, aki eme óriási munkának lelkiismeretes elvégzését egymagára vállalta. Nemcsak teljesen új törzskönyvet állított ő össze a jegyzők szolgálati adataiból, de elvégezte a járulékok fáradságos kiszámítását is, sőt készek az előadói ívek is, hogy a most csütörtöki választmányi ülés határozatairól minden egyes jegyző mihamarabb értesülést nyerhessen.

De elég legyen ő róla ennyi, a hála és elismerés adójának lerovásával azt hisszük, nem fog fukarkodni a jegyzői kar, mi más okból foglalkozunk a községi jegyzők nyugdíj kérdésével. *Szabó Károly* országgyűlési képviselőnknek a vármegyei tisztikar nyugdíj hozzájárulását mérsékelni kívánó indítványa ismertetésekor, a mi lapunk volt az, amely a kérdéshez hozzákapcsolni kívánta a jegyzői nyugdíj hozzájárulás ügyének rendezését is. Már akkor figyelmeztettünk arra az összeroppantó teherre, amely Tolnavármegye jegyzői karára nehezedik, mintegy erkölcsi köteletségünk tehát most a megezáfolthatlan számadatokkal való bizonyítás. Alljon itt azért legelőször Tolnavármegye minden egyes jegyzőjére vonatkozólag: ki mennyit von el saját betevő falatjából, hogy magának s családjának az öregség napjaira egy kis alamizsnát biztosíthasson:

Köznonti járás.

			Beszámítható szolgálat kezdete	Évi hozzájárulás K	Utánfizetések K
Kardos István	jegyző	Alsónána	1892 jan. 1.	1900—	95— 539—
Berényi Jenő	"	Alsónyék	1896 jan. 1.	2900—	145— 195—
Mező László	közs. irn.	"	1903 jul. 3.	1000—	50— 274-72
Purth Adolf	I. jegyző	Báta	1884 jan. 1.	2900—	145— 101—
	nem rendsz. szolgálatért	"	1883 jan. 1.	"	115-48
Sörös Gyula	II. jegyző	Báta	1887 jan. 1.	2000—	100— 736—
	nem rendsz. szolgálatért	"	1883 jan. 1.	"	289-80
Halász Mihály	s. jegyző	Báta	1903 nov. 11.	1000—	50— 41-39
	nem rendsz. szolgálatért	"	1903 jul. 6.	"	17-36
Erdős Gábor	főjegyző	Bátaszék	1882 jan. 1.	2500—	125— 107—
Ollé Mihály	I. aljegyző	"	1897 jan. 1.	1800—	90— 124—
Taffner Zsárd	II. "	"	1897 jan. 1.	1700—	85— 558—
Komandinger K.	jegyző	Decs	1896 jan. 1.	2600—	130— 180—
Simon Lajos	aljegyző	"	1896 jan. 1.	1800—	90— 390—
Várkonyi Iván	jegyző	Gindli-család	1878 jan. 1.	2000—	100— 476—
Várkonyi István	s. jegyző	"	1904 nov. 19.	1000—	50— 41-16
Zsigmond Elemér	jegyző	Harcz	1897 jan. 1.	1800—	90— 434—
	nem rendsz. szolgálatért	"	1896 jan. 1.	"	83-70
Pápay István	jegyző	Mózs	1878 jan. 1.	2800—	140— 952—
Dúzs Dániel	jegyző	Ócsény	1882 jan. 1.	2400—	120— 214—
	nem rendsz. szolgálatért	"	1878 jan. 1.	"	293-86
Huszár Pál	II. jegyző	Ócsény	1884 jan. 1.	2000—	100— 808—
Spehár Adorján	s. jegyző	"	1902 jul. 8.	1000—	50— 324-08
Mihalovics S.	közs. irn.	"	1906 jun. 29.	800—	40— 100-22
Müller György	jegyző	Sárpilis	1892 jan. 1.	2000—	100— 154—
Virányi Károly	jegyző	Sióagárd	1893 jan. 1.	1900—	95— 444—
Csóry Ferenc	s. jegyző	"	1903 jan. 20.	1000—	50— 297-36
Partl József	főjegyző	Tolna	1878 jan. 1.	2400—	120— 357—
Kliegl Béla	II. jegyző	"	1902 dec. 30.	1600—	80— 140-06
Roboz János	III. jegyző	"	1888 jan. 1.	1900—	95— 623—
	nem rendsz. szolgálatért	"	1886 jan. 1.	"	148-30
Tózsér Miklós	s. jegyző	Tolna	1886 jan. 27.	1000—	50— 129-72
	nem rendsz. szolgálatért	"	1904 szept. 15.	"	85—
Molnár Dezső	jegyző	Várdomb	1906 febr. 10.	1600—	80— 231-32
Janosits Károly	főjegyző	Szekszárd	1892 jan. 1.	2100—	105—
Matzon Béla	adó jz	"	1890 jan. 1.	1700—	85—
Nikitits Imre	ellenőrző	"	1889 jan. 1.	1700—	85—
Szűcs Ferencz	nyilvánt.	"	1901 jul. 5.	1300—	65— 37-44

Dunaföldvári járás.

Konosi Vilmos	jegyző	Bikács	1894 jan. 1.	1900—	95— 355—
Kurcz Béla	I. jegyző	Bölcske	1880 jan. 1.	2200—	110— 972—
Szóják Lajos	II. jegyző	"	1898 dec. 16.	1700—	85— 433-33
Béres Miklós	közs. irn.	"	1905 jul. 5.	1000—	50— 174-44
Nieffergall Nándor	főjegyző	Dunaföldvár	1894 jan. 1.	2100—	105— 213—
Gazdag Dezső	II. jegyző	"	1904 febr. 16.	1800—	90—
Huber Ferencz	III. jegyző	"	1902 jan. 1.	1600—	80— 160—
Réti János	p. ellenőr	"	1881 jan. 1.	1600—	80— 1568—
Bauer Károly	közs. irn.	"	1905 máj. 5.	1200—	60—
Abbaj György	"	"	1904 ápr. 16.	1000—	50—
Vastag Ferencz	"	"	1906 jun. 30.	1000—	50— 125-14
Volf Ferencz	jegyző	Dunakömlőd	1890 jan. 1.	2200—	110— 546—
	nősülési díj	"	"	"	110—
Válics Alajos	s. jegyző	Dunakömlőd	1903 aug. 17.	1000—	50— 318-61

			Beszámítható szolgálat kezdete	Évi hozzájárulás K	Utánfizetések K
Válics Alajos	nem rendsz. szolgálatért	"	1902 jun. 1.	"	60-56
Takács Gyula	I. jegyző	Dunaszentgyörgy	1903 márc. 30.	1800—	90— 143-82
Tury Sándor	II. jegyző	"	1904 máj. 31.	1600—	80— 186-44
	nem rendsz. szolgálatért	"	1904 jan. 1.	"	27-11
Linka Károly	főjegyző	Fadd	1901 ápr. 13.	1900—	95— 87-16
Tóth Kálmán	II. jegyző	"	1893 jan. 1.	1700—	85— 345—
Babay Géza	jegyző	Gerjen	1894 jan. 1.	1800—	90— 142—
Marcsa József	s. jegyző	"	1906 jul. 23.	1000—	50— 121-94
	nem rendsz. szolgálatért	"	1906 máj. 5.	"	10-83
Lemle Béla	I. jegyző	Györköny	1886 jan. 1.	2200—	110— 475—
Pesthy Ferencz	aljegyző	"	1894 jan. 1.	1000—	50— 132—
Sorok Dezső	jegyző	Kajdacs	1894 jan. 1.	1900—	95— 396—
	nősülési díj	"	"	"	95—
Szepesi János	aljegyző	Kajdacs	1902. febr. 15.	1000—	50— 393-89
Decsy Béla	jegyző	Madocsa	1882 jan. 1.	2000—	100— 1070—
Réber Béla	s. jegyző	"	1897 jan. 1.	1000—	50— 570—
Gungl József	jegyző	Németkér	1891 jan. 1.	2400—	120— 560—
Bókus József	jegyző	Nagydorogh	1883 jan. 1.	2100—	105— 936—
Stollár József	aljegyző	"	1894 jan. 1.	1000—	50— 142—
Popovits Gyula	főjegyző	Paks	1889 jan. 1.	2200—	110— 172—
Takács Gyula	adó jz	"	1889 jan. 1.	1900—	95— 516—
	nem rendsz. szolgálatért	"	1866 j. 1878 v. 18	"	470-78
Fugert Károly	III. jz	Paks	1895 jan. 1.	1700—	85— 476—

Simontornyai járás.

Nagy József	jegyző	Diósberény	1884 jan. 1.	2100—	105— 1010—
Hölcz Antal	jegyző	Felsőnána	1894 jan. 1.	1800—	90— 426—
Grünwald Gyula	körjegyző	Görbő Belecska	1894 jan. 1.	1700—	85— 132—
	nősülési díj	"	"	"	85—
Várkonyi Imre	főjegyző	Gyöng	1891 jan. 1.	2200—	110— 160—
Balog János	adójegyző	"	1904 jan. 26.	1600—	80— 197-22
	nem rendsz. szolgálatért	"	1903 szept. 1.	"	32-22
Körtvélyessy L.	aljegyző	Gyöng	1904 decz. 6.	1000—	50— 203-47
	nem rendsz. szolgálatért	"	1904 szept. 1.	"	13-19
Klimes Antal	főjegyző	Hőgyész	1883 jan. 1.	2600—	130— 208—
Fiedler Gyula	adójegyző	"	1891 jan. 1.	1900—	95— 480—
Nagel János	aljegyző	"	1901 jul. 6.	1000—	50— 74-86
Halmi Emil	s. jegyző	"	1902 jul. 7.	600—	30—
Ritter Béla	jegyző	Kalaznö	1894 jan. 1.	1900—	95— 568—
Schultheisz H.	"	Keszőhidékgut	1886 jan. 1.	2200—	110— 760—
Györe István	"	Kisszekely	1879 jan. 1.	2100—	105— 696—
Grünwald János	"	Kistormás	1874 jan. 1.	2200—	110— 1310—
Hesz Lajos	"	Kölesd	1893 jan. 1.	2000—	100— 222—
Kálman Endre	s. jegyző	"	1903 aug. 13.	1000—	50— 269-17
Halmi Tivadar	jegyző	Medina	1879 jan. 1.	2100—	105— 348—
Greifenstein I.	s. jegyző	Medina	1905 jul. 5.	1000—	50— 174-44
Ruppert Henrik	jegyző	Miszla	1890 jan. 1.	2100—	105— 415—
Schád Vilmos	jegyző	Murga	1897 jan. 1.	1700—	85— 456—
	nősülési díj	"	"	"	85—
Ludvig József	főjegyző	Nagyszékely	1881 jan. 1.	2500—	125— 770—
Welther Dániel	adójegyző	"	1901 márc. 30.	1700—	85— 222-60
Lestyán Dezső	jegyző	Pálfa	1874 jan. 1.	2300—	115— 1048—
Györe Pál	jegyző	Sárszentlőrincz	1883 jan. 1.	2000—	100— 475—
Bereczk István	főjegyző	Simontornya	1883 jan. 1.	2500—	125— 416—
	nem rendsz. szolgálatért	"	1882 jan. 1.	"	106-50
Glöckner Béla	jegyző	Kéty	1880 jan. 1.	2000—	100— 791—

		Beszámítható szolgálat kezdete	Bizetős fizetés K	Évi hozzá- járulás K	Után- fizetések K	
Gröninger József	adójegyző	Simontornya	1901 jul. 1.	1600	80	225
Zarubay Ferencz	s.-jegyző		1905 febr. 24.	1000	50	1926
Albrechtovich I.	jegyző	Szakadát	1888 jan. 1.	2100	105	712
Marcza Gyula		Század	1890 jan. 1.	2000	100	664
Oravszky László		Tolnánémedi	1891 jan. 1.	2100	105	525
	nem rendsz.	szolgálatért	1889 jan. 1.			13498
Pesthy József	jegyző	Uzdborjád	1892 jan. 1.	1800	90	770
Liade Gyula		Varsád	1884 jan. 1.	2000	100	909

Tamási járás.

Günther László	jegyző	Bedeg	1897 jan. 1.	1700	85	404
Somogyi Vilmos	s.-jegyző		1904 jul. 9.	1000	50	5478
Bertics Pál	jegyző	Ertény	1900 márc. 3.	1800	90	14741
ifj. Arany K.	főjegyző	Felsőreg	1892 jan. 1.	2100	105	11550
Névény Árpád	adójegyző		1898 jan. 1.	1700	85	522
	nem rendsz.	szolgálatért	1897 jan. 1.			7538
Jenővay Kálmán	s.-jegyző	Felsőreg	1900 máj. 22.	1000	50	48042
Molnár István		Felsőnyék	1891 jan. 1.	1900	95	320
Heckinger J.	közs. irnok		1905 dec. 13.	1000	50	15250
Keszler Károly	jegyző	Kánya	1892 jan. 1.	1700	85	231
Szabó Zoltán		Koppányszántó	1894 jan. 1.	2100	105	142
Vargha Lajos	s.-jegyző		1904 jul. 8.	1000	50	4480
	nem rendsz.	szolgálatért	1901 szept. 15.			14069
Németh Géza	jegyző	Magyarkezei	1889 jan. 1.	2000	100	172
	nem rendsz.	szolgálatért	1887. jan. 1.			12540
Fekete József		Majsamklósvár	1884 jan. 1.	3600	180	280
Kálmán Móricz	főjegyző	Nagyszokoly	1899 okt. 31.	1900	95	5067
	nem rendsz.	szolgálatért	1895 jan. 1.			32933
ifj. Lágler S.	adójegyző	Nagyszokoly	1902 okt. 11.	1900	80	28889
	nem rendsz.	szolgálatért	1902 jul. 11.			20
Reizner Béla	jegyző	Nagykőnyi	1874 jan. 1.	2200	110	655
Cholnoky L.	főjegyző	Ozora	1874 jan. 1.	3000	150	262
Dely Gyula	adójegyző		1897 jan. 1.	1700	85	171
	nem rendsz.	szolgálatért	1891 jan. 1.			25154
Réber Ferencz	III. jegyző	Ozora	1903 máj. 19.	1600	80	11233
	nem rendsz.	szolgálatért	1901 jul. 21.			14622
	nősülési díj					80
Szálli Alajos	jegyző	Pári	1885 jan. 1.	2000	100	882
Zsigmond Gy.		Püszkehely	1888 jan. 1.	1900	95	356
	nem rendsz.	szolgálatért	1881 jan. 1.			41852
Hegedüs Máttyás	aljegyző	Püszkehely	1905 febr. 21.	1600	80	14583
	nem rendsz.	szolgálatért	1901 jul. 8.			28955
Kerbolt István	jegyző	Regöly	1874 jan. 1.	2600	130	262
Csukly Gyula	s.-jegyző		1905 szept. 1.	1000	50	3333
Csukly Ignác	jegyző	Szakály	1879 jan. 1.	2300	115	116
	nem rendsz.	szolgálatért	1878 jan. 1.			11244
Csorua János	jegyző	Szemeséd	1897 jan. 1.	2100	105	62
Hesz Pál	főjegyző	Tamási	1877 jan. 1.	2700	135	976
Scherer Gyula	adójegyző		1886 jan. 1.	2000	100	780
Blochinger E.	aljegyző		1904 apr. 30.	1600	80	11338
Bekő Elek	jegyző	Tengőd	1894 jan. 1.	1800	90	396

Dombóvári járás.

Hlész Gyula	főjegyző	Döbrököz	1891 jan. 1.	1700	85	186
	nem rendsz.	szolgálatért	1892 jan. 1.			26542

		Beszámítható szolgálat kezdete	Bizetős fizetés K	Évi hozzá- járulás K	Után- fizetések K	
Bencze Miklós	adójegyző	Döbrököz	1893 jan. 1.	1900	95	666
	nem rendsz.	szolgálatért	1890 jan. 1.			19950
Bakán István	irnok	Döbrököz	1903 jan. 21.	1000	50	29722
	nem rendsz.	szolgálatért	1901 jul. 15.			7584
Kiss Pál	főjegyző	Gyulaj	1883 jan. 1.	2500	125	416
	nem rendsz.	szolgálatért	1877 jan. 1.			48676
Zabján József	aljegyző	Gyulaj	1901 jul. 9.	1700	85	18694
	nősülési díj					85
Laskó Dezso	főjegyző	Kocsola	1902 apr. 1.	2000	100	19376
Stokinger János	s.-jegyző		1899 okt. 18.	1000	50	9162
Ványek Béla	körjegyző	Kurd	1881 jan. 1.	2600	130	220
Gyórfi Zoltán	adójegyző		1900 apr. 10.	1600	80	349
Farkas György		Muesi	1901 jun. 27.	2000	100	29789
Rittinger János	s.-jegyző		1902 szept. 1.	1000	50	95
Fehér Imre	körjegyző	Nak	1897 jan. 1.	2100	105	171
	nősülési díj					105
Binder Endre	s.-jegyző	Nak	1901 szept. 20.	1000	50	36403
Ábrahám Lajos	főjegyző	Dombóvár	1874 jan. 1.	3300	165	786
Szemenyei Mihály	II. jegyző		1891 jan. 1.	1900	95	375
Arany János	III. jegyző		1902 febr. 4.	1600	80	15816
Horváth László	főjegyző	Szakcs	1893 jan. 1.	2200	110	148
Csukly Béla	aljegyző		1897 jan. 1.	1700	85	285
	nősülési díj					85
Czéh Ferencz	jegyző	Ujdombovár	1897 jan. 1.	3600	180	

Völgységi járás.

ifj. Reitberger I.	körjegyző	Apar	1892 jan. 1.	2400	120	77
Pfaff Henrik	s.-jegyző		1906 jul. 23.	1000	50	12195
Helfenbein Dániel	jegyző	Bátaapáti	1875 jan. 1.	2100	105	1024
Szepessy Kálmán	I. jegyző	Bonyhád	1895 jan. 1.	2700	135	204
Koch József	II. jegyző		1901 jul. 6.	1600	80	9474
	nősülési díj					80
Linka Ottmár	s.-jegyző	Bonyhád	1906 aug. 30.	1000	50	11680
Erdősi Pál	s.-jegyző		1903 jul. 3.	1000	50	27472
Gebauer József	körjegyző	Czikó	1894 jun. 1.	2200	110	71
Gáspár Endre	s.-jegyző		1901 szept. 14.	1000	50	8297
Steib Mihály	jegyző	Dörnypatlan	1896 jan. 1.	1900	95	60
	nősülési díj					95
Rumi Imre	jegyző	Izmény	1878 jan. 1.	2400	120	238
ifj. Rumi Imre	s.-jegyző		1905. jul. 5.	1000	50	3489
Horváth György	jegyző	Kakasd	1883 jan. 1.	2400	120	208
Ugrosdy Jenő	s.-jegyző		1902 okt. 28.	1000	50	12350
Ugrosdy Aladár	körjegyző	Kisdorog	1897 jan. 1.	2400	120	124
K. Kovács Gyula	körjegyző	Kisvejeke	1879 jan. 1.	2700	135	232
Diczendy Pál	jegyző	Majos	1898 jan. 1.	2200	110	58
Brogli József	körjegyző	Máza	1904 jun. 8.	1700	85	8346
	nem rendsz.	szolgálatért	1903 okt. 1.			5831
Mess József	s.-jegyző	Máza	1905 jul. 5.	1000	50	3488
Schleinig Lajos	körjegyző	Mórág	1878 jan. 1.	1800	90	595
Lovász György	körjegyző	Nagymányok	1885 jan. 1.	2200	110	98
Pirkner János	körjegyző	Szálka	1899 jan. 28.	2300	115	10407
Blesz József	jegyző	Tevel	1887 jan. 1.	2300	115	92
Forrai Aladár	s.-jegyző		1902 jul. 5.	1000	50	6489
Lunova János	jegyző	Zomba	1877 jan. 1.	2300	115	244
Horváth Ernő	jegyző	Váralja	1891 jan. 1.	1900	95	525
	nősülési díj					95

Főösszesítés. Beszámítható fizetés: 307100.—, évi hozzájárulás: 15355.—, Utánfizetések: 61237.03 korona.

Ime itt vannak, a beszédes számsorok. Tolnavármegye jegyzői karának évi fizetése 307,100 korona. Ezzel szemben az évi nyugdíj hozzájárulás 15355 korona. Még hatalmasabb az az összeg, a mellyel a jegyzői kar a multa nézve magát megadóztatja. Kerek 61237 korona 03 fillér folyik be ezen a czimen, a mely Tolnavármegye jegyzői kara évi fizetésének majd a harmadát teszi ki.

Jegyzőink tehát az áldozatot saját maguk részéről dicséretes önfeláldozással meghozták. Kételkedünk azonban benne, hogy elég lesz az áldozat a jelentkező nagyobb szükséglettel szemben. Nagyon sokan ugyanis csak az új nyugdíj szabályzat életbe lépését várták s kíváncsiak a jól megérdemelt nyugalomba. Sokakat visszatartani nem is lehet, kitelvéen a szolgálati ángária, ekkor pedig oly hatalmas évi megterhelhetetés háramlik a jegyzői nyugdíj alapra, hogy az is deficizzel fog dolgozni, akárcsak a vármegyei tisztviselők nyugdíj alapja. Itt is elérkezett tehát az idő, hogy a vármegye segítsen, még pedig, hogy gyorsan segítsen. Ma még könnyebben teheti, mint akkor, ha forintok kellene, a mostani krajczárok helyett.

Ma is ismételjük tehát a multkor elmondottakat: a vármegyei tisztviselők nyugdíj ügyének rendezésével, a jegyzői nyugdíjalap rendezésének kérdése is összekapcsolandó. Ne azon mesterkedjünk tehát, hogy az államtól nyert szerény fizetés-kiegészítés fejében a jól megszolgált magánmunkálati díjakat elirigyeljük a jegyzőktől, de hogy, mivel rászolgáltak és szükséges is — segítsünk rajtuk.

Nem az a fő tehát, hogy az 1% pótdoból kikerüljön, de hogy a községi és körjegyzők nyugdíj alapjának ügye általános meglegedésre mielőbb megoldassék.

Melegégedett emberek vállán nyugszik az ország sorsa és — jövője.

B.

Vasuti közlekedésünk.

Gyöng. febr. 19.

Sok szó esett már a megyei lapok hasábjain Tolnavármegye közlekedési viszonyairól. Sokan foglalkoztak már azzal, miként lehetne a megye székhelyének Szekszárdnak jó vasuti összeköttetését megteremteni, miként lehetne Szekszárdot egy nagy kereskedő várossá fejleszteni.

Tudjuk jól, hogy ma már a városok

fejlődése jóformán, csak a kedvező közlekedési viszonyoktól függ.

Szekszárdnak tehát arra kell mindenáron törekednie, hogy jó és czélszerű vasuti hálózathoz jusson.

Ennek a törekvésnek két irányban kell működnie. Először is arra irányuljon, hogy hazánk fő és székvárosával a fővonali összeköttetés, vagyis a sárbogárd-szekszárd-bátaszéki vasutnak fővonallá való alakítása

mielőbb meglegyen. Másodszor pedig, hogy Szekszárdnak magával a megyével legyen jó vasuti közlekedése.

Ma ugyanis úgy állunk, hogy megyénk vasutjain mindenhová elmehetünk, csak éppen Szekszárdra nem. Alig van a megyének 4-5 olyan községe, mely közvetlen vasuti összeköttetésben van Szekszárddal. Így azután Tolnavármegye legnagyobb része nem a megye székhelyére, hanem kifelé gravitál.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megemeli a hőmérsékletet, váladoztat, újul immadik.

Tüdőbetegségek, asztma, számar-
könyöges, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára Svájcban 4.— korona

Az egész tamási járásnak, a dombóvári járásnak a simontornyai járás legnagyobb részének, ha Szekszárdra akar menni, vagy föl kell kerülnie Sárbogárdra, Fehérmegyébe, vagy pedig le kell utaznia Dombóváron át Baranyába, hogy azután Bátaszéken keresztül a megye székhelyére jusson.

A járási székhelyek közül egynek sincs direkt vasútja Szekszárdra.

Ezeket a szerencsétlen közlekedési állapotokon segíteni kell.

Legutóbb Tolnamegye gazdasági egyesülete foglalkozott megyénk vasutkérdésével. Ennek az egyesületnek a választmánya igen helyesen vette a beépítendő megyei vasutak sorába a Pakstól Tolna-Mözsig terjedő vonalat, mert ez által egy nagy járás és két bírósági székhely Dunaföldvár és Paks lenne összekapcsolva megyénk székhelyével.

Azonban a gazdasági egyesület választmánya által javasolt hidegkut-gyöngy-paksi vonal helyett, úgy Szekszárdra, mint az érdekelt vidékre nézve sokkal jobb lenne a Gyöngy, Varsád, Kölesd, Medina és Sióagárd községeket érintő hidegkut-gyöngy-szekszárdi összeköttetés.

Ha rá tekintünk, Tolnavármegye térképére, rögtön látni fogjuk, hogy ez a vasut északnyugattól délkeleti irányban egészen keresztül hasítaná a megyét. A Szekszárdtól legmesszebb eső tamási járást a simontornyai járás legnagyobb részét, Tamási és Gyöngy járási és bírósági székhelyeket kedvező közlekedési viszonyba hozná a megyei székhelyvel.

A kiépítendőnek jelzett Kányától Ságkőnyig menő szárnyvonal helyett is előnyösebb lenne a Felsőregh, Tengőd, Kánya községeken keresztül vonuló tamási-tabi vasut.

Szóval a mennyire csak lehet arra irányuljon törekvésünk, hogy a mi, a megyénkben lévő vasutaknál ez ideig figyelmen kívül hagyott, azt a jövőben helyre hozzuk.

Ugy építsük tehát vasutjainkat, hogy azoknál a megye és a járások székhelyei mindig előnyben részesüljenek.

B—e. J.

Szekszárd két új vonatot kap.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter ugylátszik, végtére orvosolni óhajtja a szekszárdi nyomorúságos vasuti közlekedési állapotokat. Legilletékesebb helyről azt az értesítést vettük, hogy a kereskedelemügyi miniszter, leiratot intézett a zágrábi üzletvezetőséghez, amelyben hangsúlyozza, hogy a szekszárdiak jogos óhajtát a lehetőséghez képest a legközelebbi májusi menetrend-változáskor figyelembe venni kívánja, ezért felhívja az üzletvezetőséget a szükséges előmunkálatok megtételére. Ertesülésünk szerint az eddigi összes vonatközlekedések megmaradnának, azzal a különbséggel, hogy azok menete gyorsították ezek mellett még két vonat járatása illetetnek be az új menetrendbe. Vagyis Szekszárdról éjjel 3 óra 20 perczkor elindulva, Sárbogárdra reggel 6 óra 30 perczkor érnek, ahol csatlakozva a fumei 1003. sz. gyorsvonathoz, már reggel 8 óra 50 perczkor Budapesten lehetnének. Viszont Budapestről este 6 óra 50 perczkor indulva, az 1004. számú fumei gyorsvonattal 8 óra 32 perczkor este Sárbogárdon volnánk, ahonnan 8 óra 40 perczkor indulva, Szekszárdra 11 óra 40 perczkor érkeznének.

Ennyire tehát már volnánk. Apponyi Géza gróf főispánunk hathatós közbenjárására ugylátszik, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél nem hiányzik a jóakarattal. Most tehát még csak a zágrábi üzletvezetőség van hátra. Eddigél nem dicsekedhettünk ugyan valami nagyon az említett üzletvezetőségnek városunk forgalmi érdekei iránt való valami kitüntetett jóakarattal. Ahol csak lehetett, mindenkor mi huztuk a rövidebbet. Hisszük azonban, hogy egyszer már ott is s az államvasutak igazgatóságánál is tekintettel lesznek sanyaru közlekedésügyi állapotunkra s megtesznek minden lehető, hogy a két új vonat életbeléptetése elé tornyosuló csekély nehézséget némi jóakarattal legyőzzék. Ugy tudjuk, mindössze 8 órház építéséről van szó s általában az összes befektetés 44 ezer koronára tehető, ez pedig már csak nem olyan egetverő nagy összeg, hogy egy város és vármegye közlekedési érdekeinek előmozdítására az évi beruházási kiadások közé beilleszthető ne volna. 40% kal számítva a befektetett tőkét évi 1760 koronája még talán az államvasutaknak is akad, hogy ezzel végre-valahára megszűn-

tesse egy vármegye közönségének a tarthatatlan állapot felett való nagyfokú elkeseredését és jogos megbotránkozását.

Tűzrendészetünk.

Irta: Bajó János

vármegyei árvaszéki ülnök és képesített tűzoltótiszt.

(Vége.)

A felügyeletet a tervezet is a tűzrendészeti felügyelőkre bizza, a mikor a vármegyei tűzrendészeti felügyelőt a községek és városok tűzrendészete és tűzoltósága felett való felügyelet és ellenőrzés szakközvegyánant az alispán mellé, a járási tűzrendészeti felügyelőket pedig a vármegyei tűzrendészeti felügyelőknak a járásokban való helyettesítésére a főszolgabírák mellé állítja.

A tűzrendészeti felügyelő hatáskörét a tervezet a következők szerint állapítja meg:

Időközönként beható szemlék utján meggyőződést szerez a vármegyei szabályrendelet és a hatóságok idevonatkozó rendelkezéseinek mikénti végrehajtásáról, különösen pedig, hogy a község tűzoltói intézménye a helyi viszonyoknak megfelelő-e, az előirt szerek meg és jókarban vannak-e, a tűzoltóság megfelelő kiképezési fokon áll-e, s a megelőző tűzrendészet következményeinek elég tétetett-e? A hiányokról az illetékes hatóságnak jelentést tesz, mely azután a községek tehetségéhez képest intézkedik. A szemlék alkalmával tehát tényeket fog megállapítani, szakértői véleményt tények alapján fog nyilvánítani, így a tűzfelügyelő és a községi előljáróság közötti vitatkozásoknak eleje fog vétetni.

A vármegyei tűzfelügyelőnek, mint az alispán szakközvegyének feladata a vármegye, a városok és a községek tűzrendészeti ügyeit véleményezni s a tűzrendészet kezelését a járásokban és községekben, évenként lehetőleg többszöri kiszállásokkal, felülvizsgálni.

A járási tűzrendészeti felügyelőnek, mint a főszolgabíró szakközvegyének kötelessége a községek tűzoltóságait szervezve, bel-igazgatás, technikai működés, fegyelmeztség tekintetében évenként alaposan megvizsgálni, s a vármegyei tűzrendészeti felügyelő ellenőrzése alatt állva, azt minden tekintetben helyettesíteni, annak utasítása szerint eljárni.

A vármegyei tűzrendészeti felügyelő egy tűzoltóságnak sem lehet rendes (működő) tagja.

TÁRCZA.

Visszhang.

Az „Eltörött a hegedüm!” dalra.

Összetörlek, pennám! nem akarok írni,
Inkább szeretnék most keservesen sírni! —
De nem törlek mégsem, — újra kézbe veszek! —
Sokszor irtad búját — örömet lelkennek. —

Ha meg irtad búmat, az mindjárt könnyebb lett, —
Viszont örömet, edesebbé tetted! —
Törtsük el hát együtt ezt a zordon telet, —
Majd csak megjön ismét a vidám kikelet!

Gerjenben, 1907. február 14.

SZÉKY GÉZA.

A tuberkulózis.

A budapesti Uránia-színház, a budapesti Erzsébet-színház és a düsseldorfi Liesegang cég 115. diapositiv-vetített képével illusztrált felolvasás czéjjára írta és a szekszárdi muzeumban 1907. január 6-án felolvasta:

Dr. Kramolin Gyula.

VII.

A második hajlamosságokkentő tényező a jó táplálkozás. Nehéz kérdés, mi-

dőn a legtöbb szegény embernek éppen az a baja, hogy csekély keresményéből nem tudja szervezetének visszaadni azt, amit nehéz és rosszul fizetett munkájával attól elvon. S még ha a kereső család fő számára ki kell is szorítani valahogyan a sovány jóllakást, a gyermeknek már alig jut annyi, hogy ellenállóképes felnőtté fejlődhessek. Nem dicsérhetők tehát eléggé azon jótékonyági intézmények, melyek mint a „népkonyhák”, „tanulók ebédje”, „ingyen tej” ezen irányban működnek s egyik leghatalmasabb szövetségei a tüdővész elleni küzdelemnek. Milyen örömet nézni a szegény gyermekek ebédelését a „napközi otthonban” és az emberszeretnek minő szent templomává válik a legprózaibb hely — a konyha is, mint pl. a budapesti Wesselényi-utcai iskolának a konyhája, melyben naponta közel 2000 tanuló számára főznek!?

Mindez főleg annak a világmozgalomnak a hullámverése, mely a 19. század vége felé a tuberkulózis terjedésének a meggátolására a „keltős vörös kereszt” szép jelvénye alatt megindult s mely a baj elleni védekező hadjáratot azzal igyekszik támogatni, hogy ilyen intézmények létesítésén fáradozik. E mozgalom kelté életre a szü-

idei gyermektelepeket és üdülőtelepeket is, ahonnan a vézna, városi gyermekcsereg meghívva, piros-pozsgás arczzal tér vissza s ahol a szegény sorsu üdülők, akik éppen valamely nagyobb betegségből lábadozva, a tuberkulózis veszélyének fokozottan ki vannak téve jó levegőben, jó táplálás mellett, kimélő életmódban várhatják be erősödésüket, munkaképességüket.

S hogy a lakásvizonyok javulása és a népélelmezés olcsóbbá tétele, tehát javítása tényleg mennyire képes a nép ellenállóképeségének a fokozására, azt Anglia példája mutatja, ahol az e téren létrehozott nagyarányu szociális intézkedések következtében a tüdővész a 19. század folyamán jelentékenyen csökkent, holott Európa minden más államában éppen ezen időszak alatt jelentékenyen megnövekedett! — Angliában ugyanis, ahol a 19. század elején évente átlag 162.900 egyén halt el tüdővészben, ugyane század végén már csak 54.320 ra szállott alá a halálozás, tehát 20.000 egyénnel kevesebb hal meg e bajban évente, mint az alig félmillió lakost számláló Magyarországon!

A jó lakáson és jó táplálkozáson kívül hatalmas fegyver a hajlamosság csökkentésére

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-,

a farsangi újdonságok: bali keztyűk, harisnyák, zsebkendők, álarczok, legyezők, szalagok, csipkék óriási választékban.

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

A mi most már a tűzrendészet költségeit illeti, erre nézve a tervezet községi tűzoltói alap létesítését célozza, melynek bevételeit képezné a község által tűzoltási költségekre költségvetésileg felvett s községi adó ezimén kivetett összeg, a megváltási díjak, rendbírságok, az országos tűzoltói pénztár hozzájárulásai s a háztulajdonosok váltásdíja. Kiadásait pedig a község összes tűzrendészeti és tűzoltói kiadásai, s a vármegyei tűzrendészeti alapot illető 5%-a bevételeknek.

Ugyancsak tűzrendészeti alapot létesít a vármegye is a községek 5%-os járulékaiból, a vármegye költségvetésébe e célra netán felvett összegből, az országos tűzrendészeti alap esetleges hozzájárulásából s az alispán által közvetlenül kirótt bírságokból; ebből pedig fedeztetnének a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők tisztelet-díjai, valamint egyéb vármegyei tűzrendészeti kiadások s ebből alakítandó a vármegyei tűzoltói segélyalap.

* * *

Az eddig előadottakban ismerttettem vármegyénk érvényben levő tűzrendészeti szabályrendeletét s az ennek alapján létező tényleges állapotokat, valamint a szabályrendelet-tervezet intézkedéseit; s ebből már most sokan azt következtethetnék, miszerint azzal az indítvánnyal fogok előállni cikkem befejezése gyanánt, hogy vármegyei szabályrendeletünket azonnal alakítsuk át a tervezet szerint.

Ez ugyan hatalmas fejlődés jele lenne tűzrendészetünk terén, de mégis hirtelen lenne az átmenet, a mi meg azt eredményezné, hogy a helyi viszonyok és körülmények figyelembe vétele nélkül a szabályrendeletbe végre nem hajtható intézkedések vétetnének fel, s a maihoz hasonló helyzet állana elő.

Ezen meggyőződésemből kifolyólag csak egy közvetítő indítvánnyal állok az ügy iránt érdeklődők elé s ezzel hiszem vármegyénk tűzrendészeti viszonyainak fejlesztését azon utra terelni, mely a tervezetnek a helyi viszonyokhoz és körülményekhez mért átalakítás mellett való életbe léptetéséhez vezet.

Ugyanis: a fentebb előadottakból kitűnik, hogy vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletünk, főképpen hatósági szakértők hiánya miatt, nincs végrehajtva; más felől, hogy vármegyénk tűzrendészetének javítására ma már szabályrendeletünk rendelkezései nem elégségesek, miért is azt korszerűleg átala-

kítani kell. Tehát egyfelől szabályrendeletünk végrehajtása, másfelől korszerű átalakítása céljából egyelőre egy vármegyei tűzrendészeti felügyelői állás szervezését látom szükségesnek.

A vármegyei tűzrendészeti felügyelő teendője lenne elsősorban is vármegyei szabályrendeletünk teljes végrehajtása, rendelkezéseinek a köztudatba átvitele, a községi előjáróságok, mint a községi tűzrendészetet elsősorban kezelő szervek kioktatása, a tűzoltóságok kiképzése; e célból a helyszíneire kiszállana, helyszíni vizsgálatának eredményéhez képest javaslatot tenne, melynek alapján a tűzrendészeti hatóságok saját hatáskörükben a javítást célzó intézkedéseket tehetnek. Majd pedig később, a helyszíni kiszállások alkalmával szerzett tapasztalatok felhasználásával, vármegyénk tűzrendészeti szabályrendelete korszerű átalakításának előkészítése.

A vármegyei tűzrendészeti felügyelői állás vármegyei szabályrendelettel lenne felállítandó, ebben hatásköre és díjazása megállapítandó. A díjazás a községek terhére, a lakosság számarányához képest kivetendő hozzájárulással lehetne fedezhető. A hozzájárulást fedeznének a községek már meglévő tűzoltói segélyalapjuktól, az ily alappal, a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet ellenére, nem bíró községek pedig az alpnak — pár év alatt az eddig elmulasztott befizetések összegének megfelelő összeg befizetésével — előteremtésére lennének kötelezendők.

A tűzrendészeti felügyelői állást olyan egyénnel óhajtanám betölteni látni, ki elsősorban is az ügy iránti lelkesedéssel van eltelve, másodsorban, mely azért nem helyezendő utánna az elsősorban említett kellékek, elméleti téren az országos tűzoltó szövetség tiszti képesítését, gyakorlati téren pedig több évi működését képes felmutatni. Csak az ily egyéntől várhatom mindazon kötelezettségek teljesítését, melyek egyedül képesek vármegyénk tűzrendészetének korszerű fejlesztésére!

* * *

Cikkem végéhez érve még néhány kijelentést kell tennem.

Cikkemet minden mellétekintet nélkül, tisztán az ügy érdekében írtam meg. A jelenlegi viszonyok rajzolásánál ismertett adatokat egyedül a tényleges állapotok körül szerzett tapasztalataimnak megfelelően

a testnek és főleg a tüdőnek az erősítése, edzése. A legegyszerűbb mód erre: sokat tartózkodni és főleg sokat mozogni a friss levegőn! Hozzászoktatván szervezetünket a különböző hőmérséki ingadozásokhoz, sokkal kevésbé vagyunk meghűlésnek kitéve, sokkal ritkábban és nehezebben kapjuk meg a köhögéses bajokat, amelyek oly könnyen a gümőkór melegágyaivá válnak. De a legnagyobb haszon a tüdő és szív pozitív megerősítésében és a vér megjavulásában van s azért az ilyen szervezet sokkal több betolakodó bacillust tud alkalomadtán legyőzni. Persze, tüdőnk ezen meghűlés elleni erősítése csak a sejtek fokozatos acclimatizációja, azaz lassu hozzáalkulása által jöhet létre s így magától értendő, minő oktalanság, ha egyes divatos jelszavak által elragadtatva, az üdvös edzést ész nélkül, minden óvatosság félrehajtásával, egyszerre akarjuk kieroszakolni! Ezt csak nagy körültekintéssel és bizonyos rendszerességgel tehetjük; kivételesen — e nélkül is sikerülhet ugyan, de ez csak véletlen és mindig veszedelmes kockázattal jár.

Az okszerű edzést már a zsenge gyermekkorban kell kezdeni; a később kezdett edzés sohasem visz oly tökéletes eredményre. Fontos a megkezdés időszaka is. Így pl. sohasem jó az edzést télen kezdeni, erre a melegebb évszak a hivatott; csak ez képes az edzési kísérletekkel járó esetleges rohamosabb lehülés veszélyeit meleg légáramlással ellensúlyozni.

A legalkalmasabb eszköz a hideg víz, úgy hideg lemosások, dörzsölések, mint fürdők alakjában, melyeket a szabadban mindjárt az erősítő úszással társíthatunk,

mint pld. a Lellei szünidő gyermektelep, apró vendégei a hatalmas Balatonban. Svédország e pontban olyasmit kezdeményezett, ami követésre méltó volna mindenütt: behozta ugyanis az iskolai fürdőt. Nagyobb, újabb iskolákban külön fürdőtermeket létesített, melyekben osztályonként fürdik a fiatalság. Érdekes, amint ily teremben a sorba állított ülőkadakból mindegyik fiú az előtte ülőnek a hátát vezényszóra froutirozza.

Nyáron elkezdve és megszokva télen is folytathatjuk a hideg lemosásokat szobában állott vízzel.

E nyári edzéshez tartozik a megfelelő könnyű, szellős ruházatkodás és a lábszárakat szabadon hagyó félharisnyák viselése; ez utóbbi azonban arra is jó, hogy mindjárt a veszedelmes tulzás példáját is bemutassa azok révén, akik hiru sportot csinálnak belőle, hogy zsengekora, didergő gyermekeiket még késő ősszel, sőt télen is hidegtől elkékült, meztelen wádlikkal sétáltassák.

Nem ugyan kis gyermekeknek, de nagyobbak és felnőtteknek a hegymászás is igen ajánlatos. Nem kell éppen a Mont-Blancra felmászni, ez már túlmeleg a céljainkon, de mérsékelt magasságok higgadt megmászása kitűnő tudógimnasztika és az akaratlan, mély lélegzetvételek által a tüdőnek legalaposabb szellőztetését eredményezi. Kiseb gyermekek edzésére mégis elég, ha a szabadban való mozgással kapcsolatos különféle játékokat, sportokat művelik. Természetesen mindig ügyelnünk kell arra, hogy a lőtás-futástól felhevült állapotban a hűvösebb földre ne fekiadjanak, ne izzanak, sőt kiizzadva ne is igen ácsorogjanak, hanem folyton mozogjanak; ha pedig

igyekeztem előadni, s ezzel nem kívántam egyes tűzoltóságok, hatóságok eddigi működését, azok vezetőinek eddigi eljárását, azok személyéhez kötötten, felsorolni. Egyedüli czélom volt az illetékes tényezők figyelmét egy nem kevésbé fontos ügyre irányítani, s ezzel vármegyénk tűzrendészeti viszonyainak javításához hozzájárulni!

Házilag klépitendő utak.

Megirtuk annak idején, hogy a lenyel—kurdi, hógysz—dombovári, kölesd—pinczehelyi, tamási—darányi, tamási—dombovári, pinczehelyi—simontornyai, kölesd—pinczehelyi, paks—sárszentlőrinczi, szekszárd—simontornyai utaknak a beruházási költségen terhére leendő kiépítésére augusztus hó 21-én, október 5-én és december hó 7-én hirdetett árlejtések eredménytelenek voltak, mert a vállalkozók 7—15%-o feltűfizetést kértek az egységárrakra, annak dacára, hogy a bátonyi bazalt helyett, amely elsőrangú, sokkal értéktelebb anyag szállítására kötelezték magukat. Eme magas egységárrak joggal azon veszélylyel fenyegették a vármegye közönségét, hogy a későbbre tervezett utak építésére nem marad elegendő költség. Most örvendetes változás állott be eme vármegyénk lakosait nagyon is közelről érdeklő ügyben. Kossuth Ferencz, kereskedelmi miniszter a napokban 379. szám alatt rendeletet küldött a vármegye közönségéhez, hogy a felsorolt 8 utat, minthogy újabb versenytárgyalástól sem remélhető semmi kedvező eredmény, házilag építtesse ki és az ehhez szükséges 14 550 köbméter fedanyagot és 1500—2000 köbméter zuzalékot 3 koronás egységárban a nagybátonyi állami kőbányában rendelkezésre boesájtja. Ha az építkezésnél termésköre is volna szükség, azt 2 koronás árban adja a miniszter az állami kőbányákból.

A miniszteri rendelet igen fontos, mert egyrészt ezzel biztosítva van, hogy az összes kiépítésre felvett utak tényleg ki is épülnek, mert olcsóbbba kerül, mint vállalati uton, másrészt az is, mert ezen rendelet biztosítja, hogy ezen utak elsőrendű anyagból épülvén, sokkal tartósabbak és jobbak lesznek, mint a vállalati uton előállítottak.

a játék véget ért, úgy a rohamos lehülés (azaz meghűlés) ellen lasubb sétával védekezzenek, vagy kabátot vegyenek. Ilyen óvatos körültekintéssel el lehet kerülni, hogy az edző sportok hasznos fegyvere visszafelé süljön el és bajt okozzon. Tulzásba se engedjünk menni semmit, amire az élénkverü fiatalság úgy is hajlandó és szigorú fegyelmet gyakoroljunk játék közben, nehogy az ártalmas durvasággá fajuljon, mint ezt a legdivatosabb játék — a labdarúgásnál (footballnál) fájdalom elég gyakran észlelhetni.

Ha a gyermekek nyáron át már bizonyos edzettségre tettek szert, úgy nincs okunk őket a téltől sem féltetni, sőt ez számunkra alkalmas nyújt arra, hogy edzettségüket még jobban fokozzuk. Télen is játszhatnak a szabadban. Ott a tél sokféle fehér öröme, amit a gyermek alig vár s amit még a nyári erdő lombos üde zöldje sem képes feledtetni vele: ott van a korcsolyázás, szánkázás s mindenek felett a hólabdázás, mely részben a vele járó mozgás, részben a hólabdákkal való barátságos pufogatás révén neki hevíti a fiatalságot és szinte érzékeltetné teszi a hideg iránt. Svédországból újabb a „skifutás“ sportja is terjed mindenfelé, hiszen már a katonaságnál is behozták, mint a csapatok hóban való gyorsabb előrehaladását megkönnyítő s így hadászatilag is értékes sportot. Bennünket persze csak annak testező hatása érdekel. Soájciban a vitorlás korcsolyázás is divatos. Ahol pedig nagyobb és terjedelmesebb jégfelületeket nyújt a klíma, ott a vitorlás szárok, a jégen járó vitorlás yachtok érdekes és izgalmas sportjára is bőven

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi ülését március hó 13-án tartja meg.

Rendkívüli közgyűlés Gróf Apponyi Géza, vármegyénk főispánja a törvényhatósági bizottság tagjait a vármegyei székház gyűléstermébe f. évi február hó 27-én d. e. 10 és fél órára rendkívüli vármegyei közgyűlésre hívta össze. Az állandó választmány tagjainak ülése ugyanazon napon d. e. 9 órakor lesz. A közgyűlés tárgysorozata egyetlen pontból áll s ez a folyó évben fogantatandó közüti építkezések céljaira a múlt évi közgyűlési határozat értelmében felveendő 717,000 koronás kölcsön megszavazása.

Bartal Béla indítványa. Bartal Béla kir. kamarás nagybirtokos a következő indítványt nyújtotta be a vármegye alispánjához, kérve annak a jövő vármegyei közgyűlés elé leendő terjesztését: Minthogy a Duna megye menti szakaszán a mederveviszonyok ismét annyira elfajultak hogy — a jég minden évben itt torlódik össze és itt áll meg akkor is mikor már az egész Duna jégmentessé lett, irjon fel Tolnavármegye a magas földművelésügyi miniszterium — és a képviselőházhoz — a tolna-pest illetve baranya-bács-menti Dunaszakasz munkálatainak gyorsítása iránt. Hason feliratra megkeresendők volnának Bács, Pest és Baranyavármegyék is.

A vármegyei tisztviselők fizetés rendezése. A m. kir. belügyminiszter 6666 kor. 66 fillért utalványozott a vármegyei tisztviselők és szolgák első fizetési fokozatba való sorozására, némi módosítással elfogadva a lapunkban annak idején személyenként kimutatott fizetési többletet. A változás csak annyi, hogy dr. Szentkirályi Mihály IV. aljegyző 1906. szept. 1-től lép elő, továbbá, hogy benyújtott fellebbezésekre dr. Somogyi Zsigmond j. orvos fizetését 2800, Kovács Aladár fizetését pedig 2400 koronában állapította meg a miniszter.

Az új közüti kölcsön. Vármegyénk, amint lapunk máshelyén olvasható, a f. hó 27-én tartandó közgyűlésén dönt a közüti építkezésekre felveendő 717 ezer koronás kölcsön ügyében. Kovács Sebestyén Endrének, a kölcsön ügyében kiküldött bizottság elnökének jelentése szerint három országos pénzüti intézet adott be ajánlatot. A m. jelzálog hitelbank 65 évre 4-30%-ra adná a kölcsönt

nyilik alkalom. Igen kellemes és mulatságos téli szórakozás a „Bandy-játék” is, mely Svájcz jégmezőin nagy közkedveltségnek örvend.

Hogy fokozatos, erélyes edzéssel minő hihetetlenül bizar eredményeket lehet az emberi szervezetről kiderítenni, azt megmutatja a berlini »Freiluftsportler« egyesülete, melynek tagjai télén, tíz-tizenöt fok hideg mellett azzal mulatnak, hogy egy bekerített, de másként teljesen szabad helyen, csupán egy uszónadrággal ruházva, hólabdákkal hajigálják egymás mezitelen testét. Hogy azonban ennek az esztelen túlzásnak nincs az a megacélzó befolyása, amit tőle a hívei várnak, azt Oroszország bizonyította be, melynek hadseregében a gőzfürdők utáni ilyen hófürdők és mezitelen hólabdázásokat szintén rendszeresen bevezették s a különösen sok hideggel kecségetett japán háború előtt azzal a legénységüket külön trenirozták is: és az apró, szinte törpe japánok mindenütt leverték őket. Sőt még a üdövesz felett sem diadalmaszkodhatnak vele, mert Európában a legnagyobb tüdőveszhalandóságot éppen Oroszország mutatja. Ez is bizonyítja, hogy a sikeres védekezésre nem elég egy eszmét felkapni s azon vesszőparipaként nyargalni, hanem minden tényszerűt kellő figyelemben részesítve, az egész vonalon egyöntű harcot kell folytatni.

A józan határok között mozgó foglalkozások sorában nem becsülhető eléggé az ének is, mint a tüdő fejlesztésére szolgáló eszköz. Persze, fontos, hogy valóban ének legyen, ne pedig erőlködő ordítás és fölmetsző

87% árfolyamu papirban (árfolyam veszteség 93210 kor). visszafizetés esetén 2% kártalanítás mellett. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár 97¹/₂% jelzálog levelekben (17925 árfolyam veszteség) 50 évre 5-20%-ra 10 évig fel nem mondható, azontul fél évi felmondás, 3% stornódíj. A Pesti Magyar Keresk. Bank 4¹/₂ os községi teljes névértékű kötvényekben, 50 évre, 5-5% a A kölcsön községi kötvényekben kártalanítási díj nélkül mindenkor visszafizethető. A kölcsön ügyében eljárt bizottság, a kölcsön felvételre a mai időtálmalmnak nem találja, mégis a m. jelzálog hitelbank ajánlatát tartja egelőnyösebbnek, míg a pénzügy igazgatóság mellé rendelt számvevőség a Pesti Kereskedelmi Bankkal kötendő szerződést hozta javaslatba.

A vármegyei utmesterek folyamodása fizetés emelésért. Baranya, Somogy, Bács-Bodrog, Tolna, Fejérmegyék s Pécs szab. kir. város utmesterei a folyó év február 2-án Pécsen tartott értekezletükön elhatározták, hogy a törvény atósági utmestereknek a XI. fizetési osztályba sorozását uti általánjuk fel-emelését s kinevezésnél az utmesterei tanfolyamot végzetek előnyben részesítését kérik a kereskedelemügyi miniszternél, méltányos ügyük támogatására felkérve vármegyéknek alispánját. A tolnamegyei utmesterek nevében Vitti József székszárdi utmester a napokban már be is nyújtotta a kérvényt Döry Pál alispánnak, ki a vármegyei utmesterek méltányos kérését pártoló véleményrel terjeszti fel a miniszterhez.

Kivándorlás megakadályozása. Tolnavármegye alispánja tekintettel arra a körülményre, hogy míg az 1905 évben összesen 2820 utlevél adatott ki, s 1906-ban 3690 1907. évben pedig már is 2055 utlevelet kértek, — a kivándorlás megakadályozása érdekében az összes községekhez körlevelet intézett, melyben felhívja őket, hogy figyelmeztessék az utlevélért folyamodókat, azon körülményre, hogy tavasszal Tolnavármegyében 1.200.000 korona értékű utépítési munkák fognak megindítani. Lesz tehát kereset, így talán megszűnik majd az a panasza, mely a munka szünetelését említi s mely a kivándorlás okának tekinthető.

VÁROSI ÉLET.

Választókerületek szaporítása. Szekszárd r. t. város eddig a törvényhatósági bizottsági tagokat két kerületben választotta.

sivítás és csak az a kár, hogy éppen az éretlen gyermekégre nagyon könnyen kisklik az éneklés sima kerékvágásából s így gyermekek ajkán a legszebb dal is hamar kellemetlen, éles kiabálássá fajul, ami sem a kis énekesek gégejének, sem a hallgatóság fülelnek nem válik hasznára.

Ep úgy alkalmas tüdőfejlesztő gimnasztika a szavalás, csak hogy ennél sem árt a fiatalság könnyen túlzásba esapó hangfokozását bölcs tanári kritikával mérsékelni.

Mindkét dolog (ének és szavalás) ha túlzásba megy, túlló a célon és a tüdők okszerű fejlesztése helyett azok idő előtti káros elfajulására, tüdőtágulásra vezethet.

Tekintve az ifjúsági játék- és sportoknak testedző hatását, csak köteleességet teljesítettek Csáky, Wlassich és Berzeviczy miniszterek, midőn elődeik mulasztásait pótolva, a testi nevelésre több súlyt helyeztek és összhangba igyekeztek hozni azt az ifjúság szellemi képzésével. Persze minden jót el lehet rontani s az iskolai tornaversenyek mértéktelen ambíciója néha azon látszatra visz, mintha az iskolák célja akrobaták nevelése volna!

Összegezve mindent: A tüdővész elleni hadjárat védekező része tehát a veszedelmes köpet és por leigázásában s a szervezet hajlamosságának jó lakás jó táplálkozás s erősítő, testedző játékok és sportok által célzott csökkentésében áll.

— Folytatjuk —

A várossá történt átalakulás folytán azonban a választók száma 1605-re emelkedett, akik a két kerületbe be nem oszthatók, mert törvény szerint egy választókerületben 600-nál több választó nem lehet. Dr. Hirling Ádám polgármester most előterjesztést tett a vármegye alispánjához, az iránt teendő intézkedés végett, hogy a város három kerületre osztassék fel.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Nyugdíjválasztmányi ülés. A községi jegyzői nyugdíjalapra felügyelő választmány folyó hó 21-én Simontsits Elemér vármegyei főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, melynek egyetlen tárgyát az új nyugdíj szabályrendelet értelmében beszámítandó állami fizetési kiegészítések, korpótlékok és anyakönyvi tiszteletdíjaknak a jegyzői javadalmakba való beszámítása, és a nyugdíjhozjárásokkal való megrovása és az ezzel kapcsolatos kérvények és bejelentések elintézése képezte. Ez az egy tárgy azonban olyan bő anyagot ölt fel, hogy a választmány ülése a tárgyalás gyors menetének dacára d. e. 8-tól 12-ig és d. u. fél 3-tól 5 óráig tartott. Az ülésen az elnökön kívül részt vettek Kurcz Vilmos árvaszéki elnök, Cholnoky Lajos ozorai, Illés Gyula döbröközi, Klimes Antal högyészi, Lovász Gábor nagymányoki, Niefertal Nándor dunaföldvári, Puri Adolf bátaai jegyző választmányi tagok és Földváry Mihály vármegyei főlevéltárnok, a választmány jegyzője. Az ülés folyamán megjelent azon Döry Pál alispán is, hogy ezzel az ügy iránti érdeklődésének tanujelét adja. — Az ülés megnyitása után elnök honorálta Klimes Antalnak kiváló ügybuzgalmát, melylyel a nyugdíjszabályrendelet értelmében a választmány által végzendő nagy munkát teljes odaadással és kiváló pontossággal előkészítette. — Az ülésen a választmány korábbi megbízása alapján az előadói tisztelet Klimes Antal högyészi főjegyző töltötte be, aki minden egyes jegyzőre és ezeknek szolgálatában beállott és a szabályrendelet szerint figyelembe veendő és intézkedést igénylő minden egyes ügyben a határozati javaslatokat és a szabályrendelet szerint nyitandó törzskönyvet bemutatta. A határozati javaslatokat a választmány változatlanul elfogadta és a törzskönyv hitelesítésével Simontsits Elemér és Klimes Antal bizta meg. — (A határozatok számadatait lapunk más helyén hozzuk). — Szemenyei Mihály dombóvári jegyzőt nősülési idejének bejelentésére felhívták. — Klimes Antal felszólalása alapján a szabályrendelethez csatolt jegyzetek némely pontja felett indult meg élénk eszmecsere, azok megváltoztatását azonban a választmány mellőzte, minthogy azokat korábbi ülésen állapították meg jelenlegi szövegükben s így azok csak úgy volnának megváltoztathatók, ha ez a tárgysorozatba előre felvételnek, hogy a változtatás szándékáról a választmány tagjai előre tudomással bírjanak. A tárgyalás befejezte után Klimes Antal a választmány jegyző tagjai és ezek megbízói a vármegyei jegyzői kar nevében lelkes szavakban mond köszönetet Simontsits Elemér főjegyzőnek a jegyzők ügyének meleg felkarolásáért, eléggé meg nem hálálható jóakarataért és ügyük érdekében a szabályrendelet alkotása, valamint gyors végrehajtása körül kifejtett szives fáradozásáért. Simontsits Elemér megköszönvén az elismerés szavait kijelenti, hogy a községi jegyzőknek a maguk és családjuk helyzetének kedvezőbbé tételére irányított tevékenységét mindig a legnagyobb figyelemmel kísérte és ebbeli igyekezetüket támogatni és előmozdítani mindig a legteljesebb jóindulattal törekedett. A választmány nevében ismételtlen elismerését fejezi ki Klimesnek, azért a nagy munkásságot igénylő, gondos és pontos munkáért, melyet a kartársai iránti szeretetből végzett.

HIREK.

— **Wosinsky Mór váratlanul elhunyt kiváló tudósunk haláláról lapunk külön kiadását ide mellékelve kapják vidéki olvasóink.**

— **Személyi hir.** *Dolecskó* Mihály műszaki tanácsos, a földm. minister megbízásából f. hó 21-én megvizsgálta az ármentesítő társulat töltéseit és a bátaí szivattyu telepet, rendelkezett a vízvédelmi eszközök és anyagok mily mennyiségben való beszerzéséről és a bekövetkezendő vizáradások elleni védekezéssel. Másnap visszautazott a fővárosba.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Szuffill* János volt szekszárdi, jelenleg nagykanizsai joggyakornokot a nagykanizsai törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Házasság.** *Turcsányi* Zoltán körmeneti m. v. mérnök folyó hó 19-én vezette oltárhoz Szekszárdon *László* Lajos ügyvéd leányát, *Vilmát*. Násznagyok voltak a menyasszony részéről *Sárközy* Sándor kiskunlaczházai pap és a vőlegény részéről *Janosits* Károly szekszárdi főjegyző. Nyoszolyók: *Turcsányi* Eszti *Dömötör* Józseffel, *Szabó* Juliska dr. *László* Sándorral, *Turcsányi* Emmi *László* Lajossal, *Szabó* Bözsike *László* Józseffel és *Grosch* Ilonka *Szabó* Ferenczcel.

— **A főgimnázium ifjúságának előadása.** A szekszárdi főgimnázium ifjúságának előadása iránt évről-évre nagy az érdeklődés. *Wigand* János igazgató kitűnő érzékkel választja ki a darabokat s nem kíméli a fáradságot, hogy azokat a legnagyobb precizitással betanítsa. Az idei program is kitűnően van összeállítva. A próbák már javában folynak, így a jövő hó 2-án igazán élvezetes estén vehet részt a közönség. Az estély műsora a következő:

1. *Részlet a Sogun operette*-ből. Előadja a főgimnázium ifjúsági zenekara.

2. *Féldur négyes*. Előadják a) hegedűn *Halász* István VIII. és *Sigora* Attila VIII. oszt. tanuló; b) kishögön *Friedmann* Ferencz VII. c) zongorán *Stockinger* János VIII. oszt. tanuló.

3. A fogadás. Magánjelenet tánczszal és énekkel Hangay O. tól. Előadja *Bodnár* Jenő VII. oszt. tanuló. Az éneket és tánczot kíséri az ifjúsági zenekar.

4. *Keringő*. *Sigora* Attilától. Előadja az ifjúsági zenekar.

5. Az athéni műkedvelők. Bohózat *Shakspeare* „*Szentiván éji álom*” című színművéből. Ford. Arany János.

Személyek: *Theseus* Weidinger Imre VIII. oszt. tan., *Demetrius* Molnár Kálmán VI. oszt. tan., *Lysander* Hirschfeld Ferencz VII. oszt. tan., *Schitostat* ünneprendező *Kovács* László VII. oszt. tan., *Hippolita*, amazon királynő *Treer* József VII. oszt. tan., *Hermia* *Halász* Andor VII. oszt. tan., *Helena* *Klimes* László VI. oszt. tan., *Zuboly*, takács, mint *Piramis* *Babits* Sándor VIII. oszt. tan., *Dudás*, fuvó foldozó, mint *Thisbe* *Szabó* Ferencz VII. oszt. tan., *Gyalu*, asztalos, mint oroszán *Rothschadl* Ferencz VII. oszt. tan., *Orrondi*, üstfoldozó, mint fal, *Paál* *Andor* VIII. oszt. tan., *Ösztövé*, szabó, mint hold, *Prantner* Ferencz VI. oszt. tan., *Vaczkor*, ács, rendező *Holtz* János VII. oszt. tan., *Prolog* I. *Micsky* Dezső VII. oszt. tan., *Prolog* II. *Zöld* Márton VI. oszt. tan., *Apródok*, násznép. *Játszik* Athénben, *Theseus* palotájában. A szindarab elején és végén az ifjúsági zenekar *Mandelsohn* „*Szentiván éji álom*” című nászindulóját játssza.

Zuboly énekét zongorán kíséri *Stockinger* János VIII. oszt. tanuló.

6. *Souvenir de Montecarlo*. *Keringő* *Linka* C. tól. Előadja az ifjúsági zenekar. Kezdeté pont fél 9 óraker. Személyjegy 2 kor. Család-jegy 5 kor. Tanuló-jegy 1 korona.

— **Kaszinói élet.** A szekszárdi kaszinó választmánya tegnapi délután 5 óraker *Bajó* János soros elnöklésével ülést tartott. Újtagul felvették: *Szabó* Károly országgyűlési képviselőt, *Szondy* László gyógyszerészt, *Burgner* Jakab intézőt, *Linhardt* Ignác izr.

kántort, *Szász* Andor gazdaszt. Ezután *Simontsils* Elemér intéző igazgató jelentést tett a kaszinó új butorai beszerzése ügyében kifejtett fáradozásairól. A butorok egyrészt Szekszárdon, a többbit Budapesten szerezte be s azok márczius 15-re meg is érkeznek. Ekkorra az öreg kaszinó kopott helyiségei is egészen megfoglalodnak. A vesztibült fűthetővé alakítják el, ellátva modern felszereléssel. A mostani előszoba kis társalgó, írószoba lesz. A nagy termet tapétázzák, gipsz plafonnal látják el. Az eddig sötétnek használt gyönyörű loggiát az étteremhez csatolják stb. Valamennyi helyiség izléses, új butort kap. Az ülés végén *Török* Béla indítványára a választmány halás köszönetét fejezte ki a fíradhatlan igazgatónak. S az uri banda által vásárolni szándékolta czimbalomra, mely a kaszinó tulajdona lesz 100 koronát szavaztak meg.

— **Kitüntetések.** Ő felsége a tolnai származású *Szily* József dr. Budapest székesfővárosi kerületi tisztiorvosnak, mint a budapesti önkéntes tüzoltótestület parancsnokának, a tűzvédelem terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. Dr. *Szily* József vármegyénk szülötte, dr. *Szily* Géza tolnai ügyvéd testvér bátyja és szekszárdi szülő-tulajdonos; ezért kitüntetésé bennünket is közelebből érdekel. Dr. *Szily* József a tűzvédelem terén nem csak a budapesti önkéntes tüzoltó egyesület kötetlenségében fejt ki már 25 év óta fíradhatlan tevékenységet, hanem, mint az országos tüzoltó szövetség titkára, az országos tüzoltó tanfolyam előadója is, ki nagy mérvű orvosi elfoglaltsága dacára is talált időt arra, hogy a tűzvédelmi szakirodalom terén is az elsők közé emelkedjék; így többek közt nagy szerep jutott neki a tüzoltók gyakorlati szabályzatának kidolgozásánál. Az ő tevékenységének eredménye, hogy a legutóbbi párisi világkiállítás alkalmával rendezett nemzetközi tüzoltó versenyen a budapesti önkéntes tüzoltó testület a III-ik díjat nyerte el. A legújabb időben, mint a tüzrendészeti törvény javaslatot tárgyaló bizottság tagja működik a nemzeti vagyon tűz elleni védelmének előbbre vitelében. Öszinte örömmel üdvözöljük derék földinket e jól megérdemelt kitüntetés alkalmából.

— **A Lyburg Styrum gróf és grófné** fele alapítványra felügyelő választmány ülését f. hó 23-án tartja meg, mely ülésen az ösztöndíjak és segélyek adományozása iránti kérvények fognak elintéztetni.

— **Pályázat a szekszárdi adótárnoki állásra.** A m. kir. pénzügyminiszter utasította a szekszárdi magyar királyi pénzügyigazgatóságot, hogy *Lindtner* volt adótárnok állására pályázatot hirdessen.

— **Bucsuéstely** A Pécsre áthelyezett *Mozsgai* Sándor tiszteletére a szekszárdi r. k. olvasóköri f. hó 21-én közvacsorát rendeztek. A vacsorán, mely halászléből, tésztából és gyümölcsből állott, a szekszárdi társadalom minden osztályából vagy 80-an vettek részt. Ez a szám és a jelen voltak névsora tanúságot tesz arról az általános tiszteletéről és szeretetről és a nagyabecstülés mértékéről, melyben a távozó lelkesnek Szekszárdon része volt, amelyet ő, papi hivatásának buzgó betöltésével méltán meg is érdemelt. A kitűnően sikerült lakoma folyamán az ünnepeltre számos felköszöntőt mondtak. Elsőnek *Szabó* Géza a kör ügyvezető elnöke szólalt fel, majd *Döry* Pál alispán, *Tomcsányi* Lajos, *Rácz* József, *Szuliman* György, *Kálmán* Károly, *Kapossy* István, *Nyitrai* Lajos és *Tóth* Henrik méltatták a távozó érdemeit, míg *Szabó* Géza *Mozsgai* jelen levő utóda *Kapossy* részére kérte a vendégek szeretetét.

— **Kinevezés a vármegyénél.** *Apponyi* Géza gróf főispán ifj. *Perczel* Béla bonyhádi lakost közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **Egyházi hírek.** *Zichy* Gyula gróf püspök *Mozsgai* Sándor szekszárdi s. lelkész Pécsre, a belvárosi plebániához, *Kapossy* István szigetvári s. lelkész a belvárosi plebániához Szekszárdra, *Seleznik* Károly ráczmeeskei s. lelkész Babarézra helyezte át. — **Aulik** Dávid faddi s. lelkész a Szentmiklósi alapítványból 400 kor. jutalomban részesült.

— **A muzeum újabb festményei.** Az országos főfelügyelőség útján ismét szaporított a muzeum szemléltető képeinek száma; a legújabb, a római életet ábrázolja s *Löschinger* Hugó festőművész festette. Az országos képzőművészeti muzeumból pedig *Balló* Edének triptichonja jutott a muzeumba, mely egymással egybefüggő három vallásos jelenetet ábrázol.

— **Eljegyzés.** *Turak* János kántortanító eljegyezte *Horváth* Etelkát Miszlán.

— **Adomány a Bezerédj-szoborra.** A Szegzárdi Takarékpénztár a Bezerédj István-szoborra 50 koronát adományozott.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szekszárdi takarékpénztár igazgatósága a vezetésem alatt álló szekszárdi r. kath. óvoda javára 20 koronát adományozott, mely kegyes adományért halás köszönetemet fejezem ki: *Döry* Pálné elnök.

— **Halálozások.** *Mikula* Dezső szekszárdi polgári iskolai tanár és nejét szül. *Hauke* Hedvig urnőt fájdalmas csapás érte. Folyó hó 18-án meghalt két hetes, Elvira nevű leánykájuk. A kis halottat 19-én temették nagy részvét mellett.

Kányi Antal tolnai könyvkötő mester 1907. évi február hó 18-án hosszas szenvedés után, 30 éves korában elhunyt. Benne egy kiváló tehetségű, vasszorgalmu iparos veszett el, kinek gyönyörű, izlésesen kiállított munkáját megyeszerte a legelőkelőbb családok ismerték. Özvegyén kívül hat kis árvája siratja, kik közül a legöregebb csak 8 éves. A mai kor réme, az a telhetetlen s annyi áldozatot kívánó veszedelmes betegség, a tüdővész ölte meg. Temetése Tolnán f. hó 19-én ment végbe óriási részvét mellett. A megboldogultban Antal István tolnai anyakönyvvezető sógorát gyászolja.

— **Megerősítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Földes* László és *Pazár* Dezső szekszárdi állami főgimnáziumi ideiglenes rendes tanárokat és *Brebovszky* Elemér ugyanottani ideiglenes rendes tornatanítót rendes tanári, illetőleg rendes tornatanítói minőségükben véglegesen megerősítette.

— **Elölptetés.** Lassan ugyan, de mégis haladunk afelé az irányzat felé, hogy az ipar és kereskedelemmel foglalkozókat, ezen közigazgatási ágak fejlődése érdekében megbecsüljük. Az ipari tevékenység ilyen megbecsülésének tekinthetjük, hogy a Singer Co. varrógép részvénytársaság *Roth* Sándor szekszárdi üzletvezetőjét 17 évi eredményes munkásságának elismerésül állandó fizetéssel hivatalnokává léptette elő.

— **Felfüggesztett tisztviselő.** *Kiss* Róbert tamási kir. járásbírósi végrehajtót a szekszárdi kir. törvényszék több rendbeli szabálytalanság és visszaélés miatt állásától felfüggesztette.

— **Adomány a szegényeknek.** A Szegzárdi Takarékpénztár 110 koronát küldött a városi tanácshoz a szegények között való kiosztás végett. A kiosztást *Nagy* György tanácsnok kedden teljesítette.

— **A kivándorlás és az utlevelek.** Vármegyénk területéről a mai napig 1900 drb. utlevelet kértek — tehát éppen fele ez a múlt évi utleveleknek. Ez az utlevél-összetörődés részint abból is ered, hogy az időszaki munkákra távozók minden évben új utlevelet kérnek, tehát igen kívánatos volna, hogy az előjáróságok odahatnának, hogy az ilyen időszaki munkások egyszerre 2-3 évre terjedő utlevelet váltanának s így úgy az előjáróság, mint az alispáni hivatal munkáján tetemesen könnyítenének. Az is helytelen, hogy a kivándorolni kívánók csapatosan keressék fel és zavarják az alispáni hivatalt sürgetésekkel, ami nemhogy elősegítené, hanem hátráltatja az utlevelek egyfolytában való kiállítását s csak az illető tisztviselők idejét rabolják el járás-kelelésükkel. Erre is figyelmeztethetné az előjáróság a feleket.

— **Fegyelmi vizsgálat halott ellen.** A pénzügyminiszter *Lindtner* Ármán szekszárdi adótárnoknak a vizsgálat és ítélet ellen benyújtott fellebbezését döntés nélkül küldte vissza, (bár állásának betöltését egy másik leiratban elrendelte.) Ugyanekkor *Vinkovits* volt ellenőr ellen a fegyelmi vizsgálat szabályszerű lefolytatását rendelte el. A vizsgálat

megállapítani kívánja, hogy a hiányzó összegből mennyi esik egyik, mennyi a másik terhére s mennyi mindkettőjükre. A vizsgálat eredményéről jelentést vár s akkor fog dönteni.

— **Színészet Pakson.** Kerényi Ignác jól szervezett színtársulata napról-napra meglehetősen telt házak mellett játszik. A héten színre került „Az arany kakas”, „Mongodin ur felesége”, „Tiszturak” és a „Nani” vagy a glogováci leányok. Eddig az a téves hit keringett a paksi közönségről, hogy a színészeket nem pártolja és azért nem is jönnek Paktra színészek. Most ime az ellenkezője nyer bizonyítékot, mert Kerényi Ignácnak jól szervezett színtársulata meglehetősen nagy pártfogásban részesül. A paksiak tehát csak a rossz színtársulatot nem pártolják.

— **Szerződés jóváhagyás.** Tolna vármegye alispánja Szekszárdi rendezett tanácsu városnak a kirendelt csendőrségnek szolgálata tárgyában kötött szerződését, a törvényhatósági bizottság utólagos jóváhagyásának kinyerése reményében jóváhagyta.

— **Hamis 20 koronás bankjegyek.** Döbröközön nem régen a postamester a pécsi posta- és táviráda igazgatóságától egy hamis 20 koronás bankjegyet kapott vissza, melyet oda — nem véven észre annak hamis voltát — beküldött. Ebből kifolyólag a postamester nagyobb figyelmet fordított a posta hivatalnál befizetett pénzekre, s nem sokára ismét egy hamis 20 koronás bankjegyet talált. Ez a körülmény az előjáróságnak tudomására jutván, érteitette róla a csendőrséget, mely a nyomozást folytatta s ennek eredményeként rövid idő alatt 24 db hamis bankjegyet foglalt le Döbröközön s az azok forgalomba hozatalával alaposan gyanúsított két döbröközi lakost le is tartóztatott. A lefoglalt 20 koronás bankjegyek egy része akként került forgalomba, hogy a kereskedésekben vásárolt pár fillér értékű cikkekért, 20 koronás bankjeggyel fizettek, sőt a nyomozás azt is megállapította, hogy egy ily bankjegy egy napon 5—6 egyén tulajdonában is megfordult. De nem csak Döbröközön voltak forgalomban a hamis „bankók”, hanem a közelfekvő községek vásárlásain is forgalomba hozták, így ma még meg nem állapítható számban, s meg nem határozható területen el vannak terjedve. Ismertető jelei a hamis bankónak, hogy papírja vékonyabb és puhább mint a jó bankónak, széle nem oly egyenes vágású, hanem kissé rojtos, német szövegű oldalán a nő arca elmosódott, a bankó száma szintén elmosódott, s a női arczképet tartó angyal szeme csukott, míg a jó bankón nyitott. A nyomozás folyamatban van, s annak szálai messze vidékre kiterjednek.

— **Egy derék ember halála.** Vettük a következő megleghangu sorokat: Diszes nagyközönség jelenlétében febr. 20-án temették el Nagyatádon Hubka Venczel mentelepi cs. és kir. főállatorvost. Hogy ő a legjobb barátok és emberek egyike volt, azt, akik őt ismerték, mind igen szívesen elismerik. Hivatásánál fogva évtizedeken át Tolna, Baranya és Somogyvármegyéknek majdnem minden falujában többször megfordult. Hogyha sürgős dolga volt, a falu utcáján gyalog nem mehetett, mert az emberek elébe és utána menve elfogták s hosszantartó életet, egészséget kívánva, mint jóakarójukat a tisztelgetéssel köszöntötték. Megérdemli, hogy Tolnamegyében is megemlékezzenek róla, hiszen egypár évtizedet Ozorán is eltöltött. Habár cseh születésű volt, fiatal korától kezdve mindig Magyarországon, mint jó magyar ember élt. Sokszor gondolkozott a névmagyarosításról is, de mert gyermekei nem voltak, ezen kedves eszméjét nem érvényesítette. Nemesak a községek előljárói és lakosai, de magas állású feljebbvalói is tisztelettel és ragaszkodással voltak az aranyéremmel kitüntetett „Venczli bácsi” iránt. Elköltözött veled a legjobb barátok és a legbecsületesebb emberek egyike.

Budapest, 1907 február hó 21-én.

Nemesvidi Kiss Adolf.

— **Visszajött a Lajos.** A mi régi ismerősünk, Garai Lajos cigányprimás, ki lehangolt kedélyünket oly sokszor vidámitotta

fel bánatos-bús nótáival, néha pedig a szívkövekbe markolt, Kalocsáról — hova innen elköltözött — visszatért hozzánk zenekarával, hogy továbbra is segítsen nekünk — sirva-vigadni.

— **Iskolaszéki ülés.** A szekszárdi községi iskolaszék ma délután 2 órakor Boda Vilmos elnöklésével ülést tart, melynek egyedüli tárgya a leányiskola építésének ügye.

— **Indítvány.** Bajó János árvaszéki ülnök, a tűzrendészeti ügyek kiváló szakértője a lapunkban megjelent tartalmas tanulmányából kifolyólag indítványt nyújtott be a törvényhatósági bizottsághoz tűzrendészeti felügyelői állás rendszeresítése végett.

— **Nyilatkozat.** A „Tolnamegyei Közlöny” legutóbbi számában megjelent azon közlemény, mely szerint a koresolyapálya intézősége a tagdíj beszédese után, a jégfentartásról abszolúte nem gondoskodott, minden alapot nélkülöz; s e helyen kénytelen az igazgatóság az érdekeltek szíves tudomására hozni, hogy az ez évben a nélkül is rendkívüli áldozatok árán fentartott pályát továbbra, egyrészt az idő szeszélyes változása, de főleg a vízhiány miatt lehetetlen volt a koresolyázók rendelkezésére bocsátani. Jövőre való tekintettel pedig kérjük a panaszosokat, hogy kifogásaikat az illetékes igazgatóság előtt szíveskedjenek megtenni.

— **Tüzek.** Bernsdorfer Ignác dunaföldvári kőfaragó mester bádoggal fedett házának padlása f. hó 23-án d. e. 1/4 9 órakor kigyulladt a padlás részben leégett. A tűz Szabó József dunaföldvári lakos gondatlanságából eredt és ezért a dunaföldvári járásbírósnak feljelentetett. — A gróf Zichy Aladárné tulajdonát képező Kistápei szőlőkertben egy szénakazal leégett. A kár 800 korona, mely biztosítás révén megtérül.

— **Harapós férj.** Csányi István, felsőiregi lakos nagyon rosszul bánt feleségével, sőt többször meg is verte, amiért ez f. hó 19-én tőle el akart hurcolkodni szülei lakására. Csányi kérte feleségét, hogy ne hagyja el s mikor látta, hogy az asszony kérésének nem enged, dühében feleségének orrát leharapta és nyakát is összeharapdálta.

— **A részegség vége.** Ifj. Zsíkó Lajos decsi lakos egy csanádi vendégével f. hó 19-én délután elment Cseh János decsi lakos tanyájához borozgatni. Miután még este 8 órakor sem mentek haza, felesége utánuk küldte vejét. Mikor ez a tanyára kiért, Zsíkó már annyira megittasodott, hogy lábán sem tudott megállni. Veje ezt látva, a csanádi ismerőssel hazament kocsiért, de mire kocsival visszamentek, Zsíkó a tanyától elmaszott s a közeli szurdikba esett belé, a hol már halva találták meg.

— **Megszűnt járvány!** Szekszárdon megszűnt a vörheny járvány, miért is az óvintézetek megnyitása elrendeltetett.

— **Egészséges szép szőlő** csak akkor nyerhető, ha az oltványok beszerzésénél kellő gondot fordítunk. Nyugodtan várhatja mindenkor a szüretet az, aki oltványait a „Milenium telep”-en Nagyöszön, Torontál megye szerezte be, mivel ott a legnagyobb szakértelemmel és lelkiismeretesen lesz kiszolgálva. Minden szőlőbirtokos kérjen ott magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű árjegyzéket, mely ingyen és bérmentve küldetik.

— **Lószemle.** A m. kir. pécsi 8. honv. huszár ezred 1-ső századától vállalatba kiadott lovak tavaszi lószemléjét március 15-én reggel 7 órakor Szekszárdon a városház udvarán tartja meg.

— **Csöd.** A szekszárdi kir. törvényszék Vajda Jenő bonyhádi kereskedő ellen saját kérelmére elrendelte a csödböt. Csödbiztos Mirth László kir. törvényszéki albiró, tömeggondnok dr. Albers Rezső szekszárdi, helyettese dr. Kanczler Antal bonyhádi ügyvéd.

— **Rendőri hírek.** Boda István újberek pusztai csész Alsónánán volt nap-számosokért, mikor hazafelé jött, találkozott egy kisbéressel, aki Várdomb felé vette útját, kérdőre vonta, hogy hová megy, a kisbéres azt felelte, hogy ő nem szolgálja tovább az uradalmat, elmegy más helyet keresni. Ebből szó váltás keletkezett s közben megérkezett

a várdombi kanász és így ketten úgy elverték a csészt, hogy az uradalmi orvos súlyos testi sértést konstatált, mely 20 napig fog tartani. — Ifj. Kovács Szinkó János és K. Bodor György dunaföldvári lakosok hushagyó kedden az éjjeli szolgálatot teljesítő Gallai János és Herics Imre rendőrökre minden ok nélkül belekötöttek, azokat sértegették, majd mikor ezek a sértegetésért kérdőre vonták őket, Kovács Szinkó János kést vett elő s azzal támadt a rendőrökre, akik alig tudták a garázda embert lefegyverezni. — E hó 15-én Zsíkó Lajos dunaföldvári lakóstól 50 liter bort loptak Klupp Pál és Klupp István dunaföldvári lakosok és ezért a csendőrség által a dunaföldvári járásbírósnak feljelentettek.

TANÜGYI HIREK.

A dunaföldvári gazd. ismétlő iskola kiállítása és záróvizsgálata.

A Dunaföldvári gazdasági ismétlőiskola kiállítását és záróvizsgálóját Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő miniszteri megbízott vezetése és elnöklete alatt f. hó 18-án tartották meg.

Délelőtt 10 órakor a dunaföldvári belvárosi ovoda termében rendezett kiállításon Nierlil Béla községi iskolaszéki elnök az összegyűlteknek jelenlétében üdvözölte a vármegye kir. tanfelügyelőjét, ki hathatós közbenjárásával a háziipari tanfolyamra szüksége 390 korona államsegélyt kieszközölte, ezután a község nevében az iskola és hasonló tanfolyamnak szervezésére valamint a kiállításnak megnyitására kérte fel.

A kir. tanfelügyelő elmondván a háziiparnak a családokra és országra kiható hasznát, valamint a községnek ezen iskola fentartására hozott áldozatkészségét, reámutatott arra, hogy az iskola lángbuzgalmu elnökének valamint szaktanítójának vezetése és működése alatt ime a hozott áldozatnak kamatai miként térülnek vissza, és pedig újra a község lakóinak javára, melylyel csak a nép jóléte és a község anyagi ereje gyarapodik, további buzgalomra kérte a község előljáróságát s a kiállítást megnyitotta.

Erre Bodor György községi I. bíró a község nevében megköszöndvén a kir. tanfelügyelőnek a község érdekében kifejtett munkásságát, az előjáróság és iskolaszék a kir. tanfelügyelővel a községi ismétlő iskolához hajtottak ki, hol is a tanítványok foglalkozásuk közben bemutatták munkáikat és a feltett kérdésekre kitünően feleltek, minek befejezésével a kir. tanfelügyelő a vizsgálatot bezárta.

A szép lefolyású záróvizsga csakugyan meggyőzőt bennünket arról, hogy hazánkban a télvíz idejében a házi iparnak a földművesek által való gyakorlása folytán sok fillér maradhat hazánk határain belül azon czélból, hogy az, újlag régi tulajdonosának kezébe kerüljön, melylyel nemesak honfitársunknak megélhetését segítjük elő, hanem megtesszük azon hazafiai kötelességünket, hogy ahol csak hazai gyártmányt találunk, azt használjuk is.

Éljenek a jó dunaföldváriak, kik megmutatták azt, hogy gyermekeiknek jövőjét szívükön viselik. **Egy jelenvolt.**

PÉNZINTÉZETEK.

A Gyönkvidéki Gazdasági Hitelszövetkezet.

Az Országos Központi Hitelszövetkezettel kapcsolatban 1907. február 17-én megalkult Gyönkön a tervezett nagyobb méretű hitelszövetkezet. A központ az alakuló közgyűlésre Vigh Imre titkárt küldötte ki Budapestre. Hat nap alatt százötvenen jelentkeztek tagul, összesen 252 üzletrészt jegyeztek 50—50 koronával. A közgyűlés dr. Mányoky Gyula indítványára a Gyönkvidéki Gazdasági Hitelszövetkezet nevet fogadta el; működési köre Gyönk székhelylyel annak vidékére, Varsád, Kistormás, Kalaznó, Szakadath, Diósberény, Szarazd, Keszöhidégkut, Belecska és Udvari községekre fog kiterjedni.

A közgyűlést az ev. népiskolában tartották, azt a központi kiküldött vezette. Dr. Mányoky Gyulával az egyik kezdeményezővel beszédet intézve a nagyszámmal megjelent közönséghez.

Az alapszabályok letárgyalása és elfogadása után az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot választották meg. A központ az igazgatóságba báró Jeszenszky György főszolgabíró, a felügyelőbizottságba pedig Kósa Ferencz reform. lelkész nevezte ki. A közgyűlés pedig megválasztotta az igazgatóságba: Schmidt Ferencz kereskedőt, Szász Imre utmestert, Weisling Adám iparost, Bölesföldi Imre, Heidt Imre, Jakab Konrád, Kovács Sándor, Resch Adám és Schneiker Konrád gazdálkodókat; a felügyelő bizottságba pedig: báró Fiáth Elemér szolgabíró, Ürögdy József néptanítót, Weil Adám kereskedőt.

A gyűlés végén a közönség nevében a szövetkezet kezdeményezőinek, tulajdonképeni alapítóinak: dr. Mányoky ügyvédnek, Kósa Ferencz lelkésznek, Kring Ödön Groseh Ödön néptanítóknak, Schmidt Ferencz kereskedőnek báró Jeszenszky György mondott köszönetet. A megítizettek részéről Kósa Ferencz válaszolt, kifejtve, hogy nem öket, hanem báró Jeszenszky Györgyöt illeti meg az elismerés, ki tervüket melegen fölkarolta, törekvésüket buzgón támogatta, tetteivel buzdító, kiható jó példát adott.

A közgyűlés után az igazgatóság, majd a felügyelő bizottság tartotta meg alakuló ülését. Az igazgatóság elnöké Smidt Ferenczet, helyettes elnöké Szász Imrét, a felügyelő bizottság elnöké Kósa Ferenczet, helyettes elnöké báró Fiáth Elemért választotta meg. Az igazgatóság ugyanekkor megválasztotta a szövetkezet tisztí karát; könyvelővé Groseh Ödönt, pénztárossá Kring Ödönt, jogtanácsossá dr. Mányoky Gyulát.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Közgyűlés. A pinczehelyi keresztény fogvasztási szövetkezet február 24 én d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését.

Felolvasó estély. A szekszárdi róm. kath. olvasókör az elmúlt vasárnap tartotta meg első szokásos nagybőjti felolvasóestélyét nagy közönség jelenlétében. Először Szabó Géza elnök tartott felolvasást a halottégetésről. Éles kritikával ostromozta a halottégetést, s elítélte azt társadalmi, vallási, igazságügyi és közgazdasági szempontból. Utána Tóth Pál adta elő nagy hatással a halál monológiát a temető sarkán, halottak estélyén. Végül Vendl Gyula szavalta el átható érzéssel a „Tetemre hívás“-t. Holnap vasárnap ismét tart a kör felolvasó estélyt.

MULATSÁGOK.

Műkedvelői előadás. A pinczehelyi görbői iparos és kereskedelmi olvasókör február hó 3 án saját könyvtáralap javára Pinczehelyen a Rosenfeld féle vendéglő összes helyiségeiben színi-előadással egybekötött táncestélyt rendezett. Lisztner Győző szakavatott vezetése mellett „A szegény Pili-coddy és „Oh azok a klubbok“ egy-egy felvonásos vígjátékok kerültek színre. Az előadás iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy a közönség a nézőtér teljesen megtöltötte. A szereplők: Bauer Olga, Tanner Emma, Schwarcz Sárka és Kriszka Janka kisasszonyok, Horváth Gyula, Kovács Pál nagyon sikerült alakítást mutattak be, s a közönség teljes elismeréssel adózott úgy a derek műkedvelők szép játéknak, valamint a fáradhatlan vezetőnek. Az est bevétele 252 korona 64 fillér, melyből tiszta nyereség 127 korona 34 fillér volt. Jegyeiket megváltották: Fáy János és neje 4 K, Perl János (Hidegkut) 2 K, N. N. (Budapest) 4 K. Felülfizettek: Szalay Márton, Reiczer Mór, Görlich Károly (Simontornya), Mandl Mór 1—1 K, Fischer Samu 50 f, Grünhut Miksa, Vogt Vilmos 1—1 K, László György 74 f. Ugy a szereplőknek, valamint a jegy megváltóknak és felülfizetőknek lapunk utján mond köszönetet Lisztner Győző elnök.

NYILTTÉR.*

Műkedvelői előadás Ózsákon. A február 16-án megjelent becses lapjában, közíró tétetett, hogy Ózsákon mennyire sikerült és számosan látogatott multság és műkedvelői előadás volt. Minthogy a meghívók a tiszta jövedelmet az ifjusági könyvtár javára jelezték, kérjük a rendező tanító urat, sziveskedne a tiszta jövedelem összegét is jelezni, a mit annál könnyebben megtehet mivel az ő neje volt a pénztárnok. A jelen voltak nevében *Juhász László*.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. G. Gerjen. Nagyon köszönjük, apránként felhasználjuk.

L. V. Budapest. Megkaptuk, kérjük türelmét, mert nagyon sok a közlésre váró kézirat.

N. P. Budapest. A fenti üzenet önként is szól. A szerelem. Az első versszak éppen nem rimel. Tessék átdolgozni, akkor közöljük.

Korcsma eladás.

A szedresi 36. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 3. sorszám, 76. helyrajzi szám alatt felvett **korcsma-épület**, a hozzátartozó épületekkel együtt eladó.

Az épületek, ugymint a 10 méter hosszú és 4 méter széles pincze jó állapotban vannak.

Az ár megjelölésével ellátott zárt ajánlatok 1907 április 15-ig dr. Örfy Gyula szekszárdi ügyvéd urhoz küldendők.

Esetleg a korcsmaépület közvetlen közelében lévő 2400 négyszögöl jó minőségű szántóföld is áruba bocsájtatik. 1—2

Eladó ház.

A Széchenyi-utczában, a „Szekszárd Szálló“ közelében, egy öt szobás lakással s megfelelő mellék helyiséggel bíró ház, mely tüzeti célokra is kiválóan alkalmas, szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad e lap szerkesztősége és kiadóhivatala.

Három utcjai szoba, előszoba

a hozzátartozó mellék helyiségekkel együtt **azonnal kiadó.**

özv. Lőrinczy Józsefné.

Helyi pénzbeszedő ügynököt,

a vidékre szintén **utazó és pénzbeszedő ügynököt** keres egy elsőrangú részvénytársaság fix és jutalékra. — Továbbá egy **magyar-német levelezőnöt** alkalmaz fix fizetésre.

Ajánlatok **S. M. C.** alatt posterestante kéretnek **Szekszárdra.** 1—1

Kiadó lakás.

Egy három szobás utcjai lakás hozzá tartozó mellék helyiségekkel Szt. György-napra kiadó.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Strényer András,

1—2

Vásártér új-utca 370.

Eladók

átvészelt **mongolicza tenyészek** és **tenyészkoczák**, ugy szintén sárga **kifli-magburgonya**

Wiltzek Sándornál, József-pusztán

u. p. **Szekszárd.** 3—3

Eladó ház.

Szekszárdon, az újvárosban lévő 716. számú ház, mely áll 8 lakásból és a hozzátartozó mellék helyiségekből, kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb értesítést nyújt a házban lakó **Bencze Róza.** 2—3

Vendéglő megnyitás.

Lukács Gyula

volt szekszárdi kaszinói vendéglős tudatja Szekszárd és vidéke nagy közönségével, hogy

BUDAPESTEN közel a keleti pályaudvarhoz

a VII. kerületben **Thököly (Csömöri) ut 30. sz. alatt** egy minden tekintetben kényelmes vendéglőt nyitott.

Midőn ezen körülményt ugy Szekszárd, mint Tolnavármegye közönségének szives tudomására hozom, főtörekvésem oda irányul, hogy az igen tisztelt vendégeimnek **kittünő szekszárdi boraimmal**, ugy szintén **elsőrendű részvény-sörömmel**, valamint jó magyar konyhával kiténtető bizalmát mielőbb kiérdemeljem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel Budapest, 1907. évi február hó 1-én

3—3

Lukács Gyula, vendéglős.

Szőlő eladás.

Jobb-parásztai egy darabban levő 4234 □ öl, az agárdi keresztnél levő 491 □ öl, a Kerekhegyen (Petrében, a Pleszky-szőlő mellett) levő 3436 □ öl, az öcsényi hegyen levő 1078 □ öl szőlőmet elköltözés miatt szabad kézből eladom. Értekezni lehet velem **Bezerédj-utca 19. sz. alatti lakásomon.**

2-3 **Dömötör László.**

Kiadó vendéglő.

Decsen a vasuti állomás közelében, a legforgalmasabb utcában levő vendéglőmet betegeskedésem miatt minden elfogadható áron, akár azonnali átvételre, vagy legkésőbb 1907 augusztus hónaptól kezdve kiadom.

Komáromi Ferencz
Decs (Tolnamegye.)

3-3

Egy vagy két fiu tanulónak

felvétetik 2-3
FISCHHOF JAKAB
fűszer- és liszt üzletében
Szekszárdon.

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

FASZÉN

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi közzén.

Felvágott kemény száraz tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér. továbbá mindennemű hasáb, ugyancsak dorong-tűzifa jutányos áron, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepem, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kivánatra a fát, ugyancsak a szénét saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

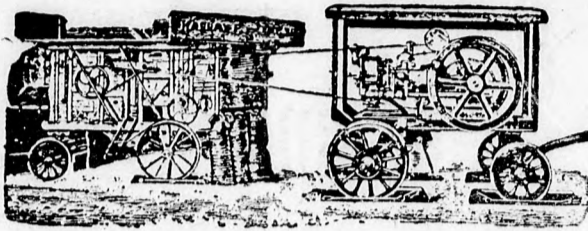
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 2-10

A világ legjobb cséplőkészletei. Teljes jótállás kitűnő cséplésért

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-
tökéletesebb **motor-**

cséplőkészleteit

valamint a leg-
tökéletesebb **benzin-,
petrolin-, ásványolaj-motorok**at
ajánlja teljes jótállás mellett leg-
jutányosabb áron 3-5 évi rész-
letfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecskendező készülékkel ellátott **gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb**

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású **benzinlokomobil cséplőkészletek.**

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség
Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez. 20-25

Tessék a pontos címre ügyelni!

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved,

vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszerárterében
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Manhold Kálmán Kula

Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő jolanföldi szőlőültvény és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres *szőlőültvény*.
2. *Amerikai és európai* sima és gyökeres vessző.
3. *Alma, körte, barack és kajszinfa* 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. *Gleditsia és Maclura Arentiaca* élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sikerültek, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll. Kivánatra név- és árjegyzéket készítséggel küldök. Szíves megkereséseket kér!

Manhold Kálmán nagybérlet.

Hajeltávolító! Hölgyek figyelmébe!

»Szomet« amerikai újítás az arcz bármely részén és a karon a szőr-kiűvéseket könnyű kezeléssel pár perc alatt gyökerestől eltávolítja biztos sikerrel. Használati utasítással díszesen küld 10 korona utánvétellel magyarországi kizárólagos főraktárból **Soós Károly, Marosvásárhely.**

Sikerült az Orsz. Postótkiv. Áruház-
nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós fürdőruha szövetet egy csödbe jutott postógyárostól poton áron megvenni. Ez okból széküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes fürdőruha elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp sevíot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányoznak az eredeti „Styriai“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgép-gyár
magyarországi képviselete FOGL J. L. műegypész
Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Farsangra

és egyéb alkalmakra készítek tánczrendeket olesó, közép és egész finom minőségben, minden színben. Együttal ajánlok **zsinórokat, paszomántokat, selyemgombolyagokat, könyv-zsinórzatokat** egész és félselyemben és pamutban, minden fajtaban. Legelőkelőbb referenciák. Megrendeléseket jutányosan és gyorsan teljesítek.

Schwarcz Jakab paszománygyáros
Budapest VIII, Rombach-u 3.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése **Tarcal** (Zemplénmegye.)

- 1000 drb Gleditschia csemete 4
- 1000 „ 2 éves akác-csemete . 10 és 15
- 1000 „ 1 „ „ „ 4-6 és 16
- 1000 „ vadalma csemete . . 12 és 20
- 1000 „ vadkörte csemete . . 14 és 25
- Nagyvirágu kerti díszszegfű tővek 10 drb 1-20
- 2 éves bokorrózsák 10 drb 5 kor., 100 drb 35
- 2 „ hónapos rózsák, 10 drb 5 kor., 100 drb 35

Elsőrendű kerti magvak, virághagymák, dísznővények legolcsóbb áron. — 160 oldalas főárjegyzékünk kivánatra bérmentve.

Szőlőültvények!

Hányok pótlására: Két éves, száza 20 kor.
Telepítésre: Gyökeres *szőlőültvény*, ezre 160 kor., sima 90 kor. *Fűszőlő* I. 200 kor., ez szépséghibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor- és csemege fajokban. *Hegyi bor legolcsóbban.* — *Árjegyzék ingyen.*

Székely I. József, Gyöngyös.

Rheumát, Csúzt, Köszvény

16-52
Föltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, füzamodásoknál, fülfájás és fülzugás, fej- és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszerárterében Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.
Ára egy üvegnek 2 korona — Próbauveg 1 kor. 6 kor. rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadohoz mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélai.

Ideális arcz-crème a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és
azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS
szeptő, májfoltt és mindennemű arc-
tisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.
Diana szappan 70 fillér.

Kapható:

**Szeghy Sándor gyógyszer-tá-
ban Szekszárdon.** 3-52

Biztos gyógyulást

talál mindenki a felette fájdalmas bajok

Rheuma 3-8
Csuz
Ischias
Zsába ellen,

ha csak egyszer is megpróbálja
az új szert.

A „SAMOL” egy kendős, mely 1 K
50 és 2 K 50 f.-es (sokáig tartó)
tubusokban a legtöbb gyógyszer-tár-
ban kapható.

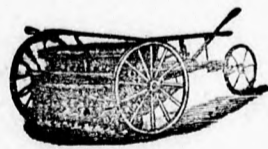
SAMOL

Ha a lakóhelyen lévő gyógyszer-tár-
ban „SAMOL” még nem volna rak-
tárban, tessék írni a budapesti fő-
raktárhoz.

FILÓ JÁNOS gyógyszerész Budapest
Mátyás-tér 3.

A „Samol” oly eddig ismeretlen, hatásos alkat-
részt tartalmaz, melynek előállítását a legtöbb
államban szabadalmazva van. A budapesti ker.
betegsegélyző pénztár kórházában, más számos
kórházban, orvosok és magánorvosok által kipró-
bálva. Használati utasítás és orvosi vélemények
minden tubusnál.

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,
borprés- és
szőlőzúzókban, 8-26
takaréktűzhelyekben.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY- BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital
tulán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kel-
lemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó
drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb,
de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges
vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

**Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, —
ihatja ur, szegény!**

Egyedüli főelárúsító vidékünkön

31-52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb köz-
ségben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékít!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénnyel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb ked-
vezmény. Az üres palaczkokat az elárúsítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán
Trutzer S. és Társa, Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,**
Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes**
Edéné, Gyönkön **Weil Ádám,** Bonyhádon **Ermei Adoif és**
Novotny Rezső fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

ZÁRSZÁMADÁSOKAT,

továbbá: számlákat, körleveleket, műveket,
falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árbau.

Nem vehetünk értékesebb, czélsze-
rűbb és hasznosabb
ajándékot,

mint egy jó

Varrógépet,

melyet csak

MÜLLER TESTVÉREK

szekszárdi nagyválasztéku raktárából

10 évi jótállással vehetünk.